

Analiza broja i strukture poslovnih subjekata u Republici Hrvatskoj

Vertuš, Elena

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Organization and Informatics / Sveučilište u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:211:500507>

Rights / Prava: [Attribution-ShareAlike 3.0 Unported/Imenovanje-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-18**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Organization and Informatics - Digital Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE
VARAŽDIN

Elena Vertuš

ANALIZA BROJA I STRUKTURE
POSLOVNIH SUBJEKATA U REPUBLICI
HRVATSKOJ

ZAVRŠNI RAD

Varaždin, 2024.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

**FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE
VARAŽDIN**

Elena Vertuš

Matični broj: 0016155443

Studij: Ekonomika poduzetništva

**ANALIZA BROJA I STRUKTURE POSLOVNIH SUBJEKATA U
REPUBLICI HRVATSKOJ**

ZAVRŠNI RAD

Mentor/Mentorica:

Jelena Gusić Mundar, mag. math.

Varaždin, rujan 2024.

Elena Vertuš

Izjava o izvornosti

Izjavljujem da je moj završni rad izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istoga nisam koristio drugim izvorima osim onima koji su u njemu navedeni. Za izradu rada su korištene etički prikladne i prihvatljive metode i tehnike rada.

Autor/Autorica potvrdio/potvrdila prihvaćanjem odredbi u sustavu FOI-radovi

Sažetak

Ovaj završni rad bavi se analizom broja i strukture poslovnih subjekata u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2010. do 2023. godine. Cilj rada je pružiti uvid u dinamiku i promjene unutar poslovnog sektora koristeći dostupne podatke Državnog zavoda za statistiku. Analiza je provedena kroz prizmu Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007., omogućujući detaljan pregled po različitim sektorima i županijama. Teorijsko-metodološka osnova rada temelji se na analizi vremenskih nizova, što omogućuje identifikaciju trendova i obrasce u podacima kroz promatrani period. Posebna pažnja posvećena je promjenama u strukturi prema djelatnosti, gdje se ispituje rast ili pad određenih sektora te njihova distribucija po regijama. Glavne teze rada ističu kako su ekonomske promjene, uključujući recesije i oporavke, utjecale na broj poslovnih subjekata. Rad također istražuje regionalne razlike, naglašavajući ekonomske karakteristike pojedinih županija i njihov utjecaj na strukturu poslovnog sektora. Zaključci rada ukazuju na značajne promjene u poslovnom krajoliku Hrvatske, s naglaskom na porast poduzeća u uslužnim djelatnostima i tehnologiji, dok su tradicionalne industrije pokazale stabilnost ili pad. Rezultati ovog istraživanja mogu poslužiti kao temelj za buduće ekonomske politike i strategije razvoja, naglašavajući potrebe za prilagodbom gospodarstva suvremenim trendovima i izazovima.

Ključne riječi: analiza podataka, poslovni subjekti, vremenski niz

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Metode i tehnike rada	2
2.1. Analiza vremenskih nizova	2
3. Poslovni subjekti.....	3
3.1. Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007. – NKD 2007.....	4
4. Broj i struktura poslovnih subjekata u Republici Hrvatskoj.....	7
4.1. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2010.	8
4.1.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.	8
4.1.2. Struktura poslovnih subjekata po županijama.....	10
Tablica 4: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2010.	10
4.2. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2011.	12
4.2.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.	12
4.2.2. Struktura poslovnih subjekata po županijama.....	14
4.3. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2012.	16
4.3.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.	16
4.3.2. Struktura poslovnih subjekata po županijama.....	18
4.4. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2013.	20
4.4.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.	20
4.4.2. Struktura poslovnih subjekata po županijama.....	22
4.5. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2014.	25
4.5.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.	25
4.5.2. Struktura poslovnih subjekata prema županijama.....	27
4.6. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2015.	30
4.6.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.	30
4.6.2. Struktura poslovnih subjekata prema županijama.....	32
4.7. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2016.	34
4.7.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.	34
4.7.2. Struktura poslovnih subjekata prema županijama.....	36
4.8. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2017.	38
4.8.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.	38
4.8.2. Struktura poslovnih subjekata prema županijama.....	40
4.9. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2018.	43
4.9.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.	43
4.9.2. Struktura poslovnih subjekata prema županijama.....	45

4.10.	Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2019.....	47
4.10.1.	Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007..	47
4.10.2.	Struktura poslovnih subjekata prema županijama	49
4.11.	Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2020.....	51
4.11.1.	Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007..	51
4.11.2.	Struktura poslovnih subjekata prema županijama	53
4.12.	Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2021.....	55
4.12.1.	Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007..	55
4.12.2.	Struktura poslovnih subjekata prema županijama	57
4.13.	Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2022.....	60
4.13.1.	Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007..	60
4.13.2.	Struktura poslovnih subjekata prema županijama	62
4.14.	Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2023.....	64
4.14.1.	Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007..	64
4.14.2.	Struktura poslovnih subjekata prema županijama	66
5.	Struktura poslovnih subjekata prema aktivnostima i područjima NKD-a 2007.: Kretanje ukupnog broja registriranih i aktivnih pravnih osoba od 2010. do 2023. godine.....	68
6.	Zaključak	70
	Popis literature.....	71
	Popis tablica	73
	Popis grafikona.....	75

1. Uvod

Tema ovog završnog rada je analiza broja i strukture poslovnih subjekata u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2010. do 2023. godine. Ova tema je značajna jer pruža uvid u ekonomske promjene i razvoj poslovnog okruženja u Hrvatskoj tijekom posljednjih desetljeća. Razumijevanje strukture poslovnih subjekata ključno je za prepoznavanje trendova koji utječu na gospodarski rast i regionalni razvoj.

Motivacija za odabir ove teme proizlazi iz želje da se bolje shvate promjene u hrvatskom gospodarstvu te utjecaj tih promjena na različite regije. Ovo istraživanje analizira utjecaj različitih faktora na rast ili pad poslovanja u različitim sektorima i županijama. Kroz analizu vremenskih nizova i korištenje podataka iz Državnog zavoda za statistiku, cilj je donijeti zaključke koji mogu pomoći u donošenju boljih ekonomskih odluka i strategija za budućnost.

2. Metode i tehnike rada

Za rad su korišteni podaci preuzeti sa Državnog zavoda za statistiku, a za obradu podataka primijenjena je metoda analize vremenskih nizova.

2.1. Analiza vremenskih nizova

„Vremenski niz skup je strogo uređenih vrijednosti varijable koja predočuje određenu pojavu ili neki statistički proces u vremenu.“ Postoje dvije vrste vremenskog niza, intervalni i trenutačni vremenski niz.“ (Kero, Dobša i Bojanić-Glavica, 2008, str. 173)

Kero i ostali (2008, str. 173) navode da intervalni vremenski niz nastaje zbrajanjem vrijednosti pojave po intervalima vremena i da taj niz ima svojstvo kumulativnosti dok za trenutačni vremenski niz kažu da je predstavljen kronološki uređenim vrijednostima koje su u vezi s odabranim vremenskim točkama te da vrijednosti ovog niza predstavljaju stanja (saldo) masovne pojave i nemaju svojstvo kumulativnosti.

Bez obzira na svrhu analize vremenskog niza, prvi korak je uvijek njegova grafička vizualizacija. Intervalni nizovi mogu se prikazati linijskim dijagramima ili jednostavnim stupcima, dok se trenutačni nizovi prikazuju samo linijskim dijagramima. (Bahovec i ostali, 2019, str. 144)

3. Poslovni subjekti

Prema zakonu o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, pod pojmom „poslovni subjekt“ obuhvaćaju se sljedeći pravni entiteti: 1. pravne osobe: dionička društva, društva s ograničenom odgovornošću, komanditna društva, obrti, udruge, institucije iz javnog sektora, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, i dr.; 2. fizičke osobe koje obavljaju registriranu gospodarsku djelatnost; 3. fizičke osobe koje se bave slobodnim zanimanjima. (Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima NN 68/2018 (NN 47/2020))

„Izbor pravnog oblika poslovnog subjekta ovisi o sljedećim faktorima: zakonskim i podzakonskim aktima, troškovima zatvaranja i otvaranja; načinu vođenja poslovnih knjiga, poreznim obvezama; složenosti organizacije; želji da poslujete sami ili s partnerom te pitanju oko namirenju obveza koje tvrtka napravi.“ (Erste Bank, bez dat.)

Za lakše razumijevanje pruža se tumačenje korištenih pojmova u tablicama i sveukupnom radu.

Obrt je samostalna i trajna gospodarska djelatnost koju fizičke osobe obavljaju s ciljem ostvarivanja dobiti putem proizvodnje, trgovine ili pružanja usluga na tržištu. Iznimno, obrt može obavljati i trgovačko društvo koje se bavi jednom ili više djelatnosti, pod uvjetom da ih ne provodi na industrijski način. („Hrvatska obrtnička komora [HOK]“, bez dat.)

Društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) najzastupljeniji je oblik trgovačkog društva u Hrvatskoj. U društvo s ograničenom odgovornošću jedna ili više pravnih ili fizičkih osoba unose temeljne uloge koji zajedno čine dogovoreni temeljni kapital. Temeljni ulogi ne moraju biti jednake vrijednosti. Prilikom osnivanja, svaki osnivač može preuzeti samo jedan temeljni ulog, no kasnije može steći dodatne. Poslovni udjeli ne mogu se pretvoriti u vrijednosne papire. („HOK“, bez dat.)

Dioničko društvo je oblik trgovačkog društva kapitala u kojem članovi (dioničari) sudjeluju s ulozima u temeljnom kapitalu podijeljenom na dionice. Dioničko društvo može biti osnovano od strane jedne osobe i može imati samo jednog dioničara. Kao pravna osoba, dioničko društvo stječe pravnu osobnost upisom u sudski registar, te za svoje obveze odgovara cjelokupnom imovinom. Dioničari, međutim, ne snose odgovornost za obveze društva. Temeljni akt dioničkog društva je statut, koji definira unutarjni ustroj društva. („HOK“, bez dat.)

Javno trgovačko društvo je oblik trgovačkog društva u kojem se dvije ili više osoba udružuju radi trajnog obavljanja djelatnosti pod zajedničkim nazivom. Svaki član društva odgovara vjerovnicima društva neograničeno i solidarno, cijelom svojom imovinom. Član društva ne može raspolagati svojim udjelom bez suglasnosti ostalih članova. („HOK“, bez dat.)

Komanditno društvo je oblik trgovačkog društva u kojem se dvije ili više osoba udružuju radi trajnog obavljanja djelatnosti pod zajedničkim nazivom. U ovom društvu, najmanje jedan član (komplementar) odgovara za obveze društva neograničeno i solidarno svojom cjelokupnom imovinom, dok barem jedan član (komanditor) odgovara samo do visine svog uloženog kapitala u društvo. („HOK“, bez dat.)

„Gospodarsko interesno udruženje pravna je osoba koju osnivaju dvije ili više fizičkih i pravnih osoba da bi olakšale i promicale obavljanje gospodarskih djelatnosti koje čine predmete njihovog poslovanja, ali tako da ta pravna osoba za sebe ne stječe dobit.“ („HOK“, bez dat.).

„Predstavništvo u Hrvatskoj može osnovati strana osoba koja obavlja gospodarsku djelatnost i nacionalna ili međunarodna gospodarska udruga.“ („HOK“, bez dat.)

Zadruga je dobrovoljno, otvoreno, samostalno i neovisno društvo kojim upravljaju njezini članovi. Kroz rad i različite aktivnosti ili korištenje usluga zadruga, članovi ostvaruju, unapređuju i štite svoje pojedinačne i zajedničke gospodarske, ekonomske, socijalne, obrazovne, kulturne i druge potrebe i interese. Ciljevi zadruga usmjereni su na ispunjavanje potreba i interesa zbog kojih je zadruga osnovana. (Zakon o zadrugama NN 34/11 (NN 81/24))

3.1. Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007. – NKD 2007.

Na temelju članka 4. stavka 2. Zakona o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NN 98/94), Vlada Republike Hrvatske je 31. svibnja 2007. godine donijela Odluku o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007. (Odluka, NN 58/07)

Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007. – NKD 2007. sadrži nazive područja, odjeljaka, skupina i razreda gospodarskih i drugih djelatnosti. U NKD područja su označena jednoslovnim oznakom, odjeljci dvoznamenkastim brojem, skupine troznamenkastim brojem i razredi četveroznamenkastim brojem. (Odluka, NN 58/07) Tablica 1. prikazuje aktivnosti i područja NKD-a 2007. godine, dok u Tablici 2. su prikazani svi dijelovi NKD-a 2007.

Tablica 1. Nacionalna klasifikacija djelatnosti - NKD 2007.

Područje	Naziv
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO
B	RUDARSTVO I VAĐENJE
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA
F	GRAĐEVINARSTVO
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE
I	DJELATNOSTIM PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANJE
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI
O	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE
P	OBRAZOVANJE
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI
T	DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJE PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE

(Izrada od strane autora prema podacima sa NKD-a 2007.)

Tablica 2: Svi dijelovi NKD-a

Područje	Odjeljak	Skupina	Razred	Naziv
E				OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA
	36			Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom
		36.0		Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom
			36.00	Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom
	37			Uklanjanje otpadnih voda
		37.0		Uklanjanje otpadnih voda
			37.00	Uklanjanje otpadnih voda
	38			Skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; uporaba materijala
		38.1		Skupljanje otpada
			38.11	Skupljanje neopasnog otpada
			38.12	Skupljanje opasnog otpada
		38.2		Obrada i zbrinjavanje otpada
			38.21	Obrada i zbrinjavanje neopasnog otpada
			38.22	Obrada i zbrinjavanje opasnog otpada
		38.3		Oporaba materijala
			38.31	Rastavljanje olupina
			38.32	Oporaba posebno izdvojenih materijala
	39			Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti gospodarenja otpadom
		39.0		Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti gospodarenja otpadom
			39.00	Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti gospodarenja otpadom

(Izrada od strane autora prema podacima sa NKD-a 2007.)

4. Broj i struktura poslovnih subjekata u Republici Hrvatskoj

U ovome poglavlju analizirat će se broj i struktura poslovnih subjekata u Republici Hrvatskoj u periodu od 2010. do 2023. godine. Za svaku godinu analizirat će se struktura poslovnih subjekata prema aktivnostima i područjima Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007. te prema županijama.

„Poslovni subjekti jesu pravne osobe i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost u skladu s propisima te tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.“ (Državni zavod za statistiku [DZS], 2010)

Registrirane pravne osobe su subjekti evidentirani u Registru poslovnih subjekata koji vodi Državni zavod za statistiku. To obuhvaća trgovačka društva, poduzeća, ustanove, zadruge, udruge, političke stranke, kao i druge jedinice koje su prema ranijim zakonima imale pravni subjektivitet, te tijela državne vlasti i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. S druge strane, aktivne pravne osobe su definirane kao jedinice upisane u Registar poslovnih subjekata. (DZS, 2010)

4.1. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2010.

4.1.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.

Tablica 3: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnostima i područjima NKD-a 2007. za 2010.

	Pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
	Registrirane	Struktura registriranih %	Aktivne	Struktura aktivnih %	Profitne	Neprofitne	
Ukupno	275154	100	141482	100	117 962	23 520	93 723
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	5358	1,9	3002	2,1	3 000	2	3 408
B RUDARSTVO I VAĐENJE	421	0,2	300	0,2	300	-	100
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	22989	8,4	13779	9,7	13 777	2	10 065
D OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	413	0,2	368	0,3	367	1	5
E OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	892	0,3	678	5	672	6	61
F GRAĐEVINARSTVO	24011	8,7	15781	11,2	15 780	1	10 266
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	89372	32,5	36195	25,6	36 010	185	13 686
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	8137	3	4246	3	4 213	33	6 807
I DJELATNOSTIM PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANJE	11454	4,2	7003	4,9	6 953	50	10 706
J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	6871	2,5	4886	3,5	4 862	24	898
K FINANIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	1949	0,7	1210	0,9	1 030	180	395
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	6523	2,4	5488	3,9	5 488	-	384
M STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	23301	8,5	15944	11,3	15 820	124	8 415
N ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	6816	2,5	4496	3,2	4 491	5	1 595
O JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	2881	1	1237	0,9	21	1 216	9 531
P OBRAZOVANJE	3553	1,3	2971	2,1	667	2 304	141
Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	3818	1,4	2355	1,7	398	1 957	6 066
R UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	18657	6,8	6776	4,8	1 063	5 713	2 681
S OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	37684	13,7	14767	10,4	3 050	11 717	8 167
T DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJE PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	-	-	-	-	-	-	68
U DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	54	0	-	-	-	-	-
Nepoznato	-	-	-	-	-	-	278

(Izrada od strane autora prema podacima sa DZS-a)

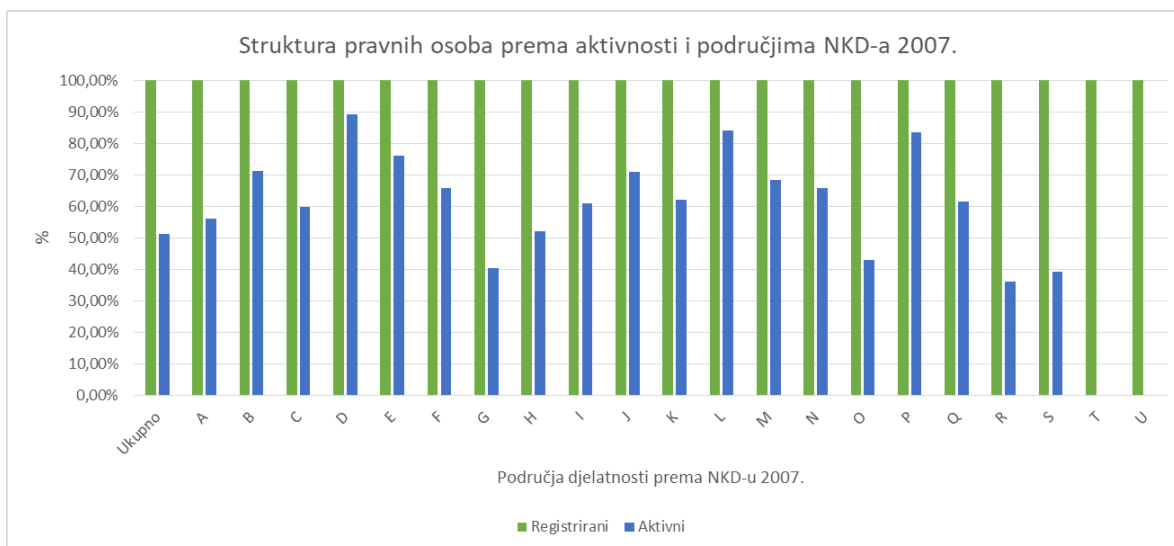
Podaci o strukturi poslovnih subjekata prema djelatnostima pokazuju da je više od 75% registriranih i aktivnih subjekata koncentrirano u četiri glavna sektora. Najzastupljenija je djelatnost trgovine na veliko i malo te popravka motornih vozila i motocikala, s 32,5% registriranih i 25,6% aktivnih subjekata. Prerađivačka industrija ima 8,4% registriranih i 9,7% aktivnih subjekata. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti čine 8,5% registriranih i 11,3% aktivnih, dok ostale uslužne djelatnosti obuhvaćaju 13,7% registriranih i 10,4% aktivnih subjekata.

Profitni subjekti čine 83,4% svih aktivnih poslovnih subjekata. Njihova struktura po djelatnostima pokazuje da su 72,6% koncentrirani u pet ključnih sektora. Najviše ih je u trgovini na veliko i malo te popravku motornih vozila (30,5%). Slijede stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (13,4%), prerađivačka industrija (11,7%), građevinarstvo (13,4%) te prijevoz i skladištenje (3,6%).

Neprofitni subjekti čine 16,6% svih aktivnih subjekata. Manje od polovine djeluje u sektoru ostalih uslužnih djelatnosti. Ostali su raspoređeni u obrazovanje (9,8%), zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb (8,3%), te javnu upravu i obranu s obveznim socijalnim osiguranjem (5,2%).

Struktura poslovnih subjekata koji se bave obrtom i slobodnim zanimanjima značajno je ujednačenija u usporedbi s pravnim osobama. Iako je najzastupljenija djelatnost i ovdje trgovina na veliko i malo te popravak motornih vozila i motocikala, njen udio je nešto veći od jedne šestine. Osim trgovine, tri dodatne djelatnosti zajedno čine polovinu svih subjekata u ovoj kategoriji.

Grafikon 1. prikazuje udio aktivnih pravnih osoba u registriranim. Najviše aktivnih pravnih osoba je u području Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom sa 89% te zatim Poslovanje nekretninama i Obrazovanje sa 84%.

Grafikon 1. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2010.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.1.2. Struktura poslovnih subjekata po županijama

Tablica 4: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2010.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Poduzeća i zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		Registrirana	Aktivna	Registrirana	Aktivna		
Republika Hrvatska	275 154	143 157	113 586	72 459	4 376	59 538	93 723
Zagrebačka županija	17 019	8 664	7 020	5 193	312	3 162	6 031
Krapinsko-zagorska županija	4 931	2 051	1 702	1 266	89	1 614	2 726
Sisačko-moslavačka županija	6 796	2 160	1 810	1 961	180	2 675	2 388
Karlovačka županija	5 716	2 425	2 032	1 343	121	1 948	2 347
Varaždinska županija	7 489	3 799	3 160	1 463	94	2 227	3 327
Koprivničko-križevačka županija	4 631	1 964	1 541	1 181	290	1 486	1 710
Bjelovarsko-bilogorska županija	5 178	2 289	1 759	1 090	177	1 799	1 896
Primorsko-goranska županija	22 746	13 027	10 328	5 337	290	4 382	9 802
Ličko-senjska županija	2 216	860	692	420	43	936	1 072
Virovitičko-podavska županija	2 990	1 162	948	556	106	1 272	1 200
Požeško-slavonska županija	2 841	906	732	841	63	1 094	1 238
Brodsko-posavska županija	5 698	2 418	1 791	1 443	91	1 837	2 641
Zadarska županija	8 604	4 123	3 413	2 466	207	2 015	4 953
Osječko-baranjska županija	10 775	5 694	4 424	690	175	4 391	4 609
Šibensko-kninska županija	6 127	2 712	2 186	1 859	157	1 556	2 527
Vukovarsko-srijemska županija	4 989	2 258	1 672	423	135	2 308	2 949
Splitsko-dalmatinska županija	33 404	15 946	12 598	11 920	310	5 538	11 324
Istarska županija	20 919	12 647	10 304	5 009	182	3 263	7 907
Dubrovačko-neretvanska županija	7 096	4 269	3 631	590	95	2 237	3 690
Međimurska županija	5 865	3 232	2 726	1 254	196	1 379	1 729
Grad Zagreb	89 124	50 551	39 117	26 154	1 063	12 419	17 657

(izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

Podaci o rasporedu poslovnih subjekata po županijama pokazuju da je gotovo jedna trećina registriranih pravnih osoba smještena u Gradu Zagrebu. Međutim, udio Zagreba kod obrta i slobodnih zanimanja je manji, iznosi 18,8%. Splitsko-dalmatinska županija zauzima drugo mjesto po broju registriranih pravnih i fizičkih osoba, s udjelom od 12,1% za obje kategorije.

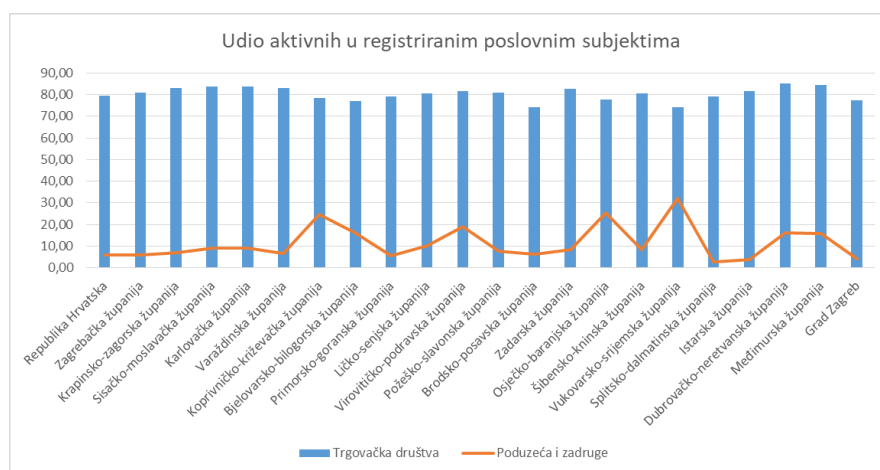
Tri županije imaju više od 5% udjela registriranih pravnih osoba: Primorsko-goranska (8,3%), Istarska (7,6%), i Zagrebačka (6,2%). Isti redoslijed vrijedi i za broj fizičkih osoba.

Teritorijalna struktura aktivnih trgovačkih društava, poduzeća i zadruga razlikuje se od strukture registriranih. Na primjer, Grad Zagreb čini 35,3% registriranih subjekata, dok je njegov udio u aktivnima 34,4%. U Splitsko-dalmatinskoj županiji udio aktivnih subjekata iznosi 11,1%, a registriranih 11,2%.

Na grafikonu 2. se prikazuje udio aktivnih poslovnih subjekata u registriranim poslovnim subjektima po županijama u odnosu na prosjek Republike Hrvatske, s razlikovanjem između trgovačkih društava (prikazanih plavom bojom) i poduzeća i zadruga (prikazanih narančastom bojom).

Županije poput Dubrovačko-neretvanske, Međimurske i Karlovačke ističu se s iznadprosječnim udjelom aktivnih trgovačkih društava, dok županije poput Brodsko-posavske i Vukovarsko-srijemske zaostaju ispod prosjeka.

Što se tiče poduzeća i zadruga, grafikon jasno prikazuje koje županije imaju jaču, a koje slabiju poslovnu aktivnost u odnosu na državni prosjek. Tako Koprivničko-križevačka, Osječko-baranjska i Vukovarsko-srijemska imaju jaču, dok Splitsko-dalmatinska, Istarska i Grad Zagreb imaju slabiju poslovnu aktivnost.

Grafikon 2. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2010.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.2. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2011.

4.2.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.

Tablica 5: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2011.

	Pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja	
	registrirane	struktura registriranih %	aktivne	struktura aktivnih %	profitne	neprofitne		
Ukupno	283932	100	128930	100	110 972	17 958	90 751	
A	POLJOPRIVREDA, RIBARSTVO I ŠUMARSTVO	5517	1,9	2729	2,1	2 727	2	1 1357
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	421	0,1	281	0,2	281	-	91
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	23742	8,4	13178	10,2	13 176	2	9 629
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	564	0,2	495	0,4	494	1	6
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	937	0,3	679	0,5	675	4	67
F	GRAĐEVINARSTVO	24675	8,7	14784	11,5	14 783	1	9 689
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	90184	31,8	31994	24,8	31 811	183	12 825
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	8308	2,9	3968	3,1	3 940	28	6 652
I	DJELATNOSTIM PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANJE	12209	4,3	6826	5,3	6 784	42	10 360
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	7254	2,6	4966	3,9	4 944	22	881
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	1986	0,7	1090	0,8	902	188	372
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	6827	2,4	5222	4,1	5 222	-	374
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	24122	8,5	15745	12,2	15 631	114	8 442
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	7195	2,5	4476	3,5	4 470	6	1 562
O	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	2902	1	1151	0,9	18	1 133	9 285
P	OBRAZOVANJE	3637	1,3	2833	2,2	641	2 192	149
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	3952	1,4	2013	1,6	449	1 564	5 898
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	19544	6,9	5014	3,9	1 029	3 985	2 621
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	39902	14,1	11486	8,9	2 995	8 491	8 181
T	DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJE PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	-	-	-	-	-	-	60
U	DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	54	0	-	-	-	-	-
	Nepoznato	-	-	-	-	-	-	250

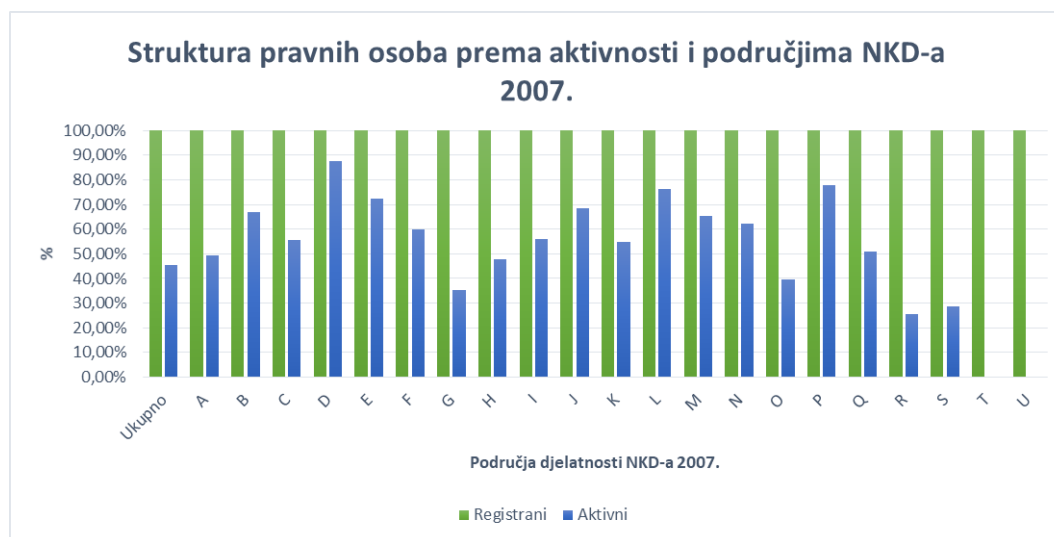
(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

Podaci pokazuju da su više od tri četvrtine registriranih i aktivnih subjekata koncentrirani u četiri glavne djelatnosti. Trgovina na veliko i malo te popravak motornih vozila čine 31,8% registriranih i 24,8% aktivnih subjekata. Prerađivačka industrija ima 8,4% registriranih i 10,2% aktivnih subjekata. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti obuhvaćaju 8,5% registriranih i 12,2% aktivnih, dok ostale uslužne djelatnosti čine 14,1% registriranih i 8,9% aktivnih subjekata.

Profitni subjekti čine 86,1% aktivnih poslovnih subjekata, a njihova struktura pokazuje da su 74,1% koncentrirani u pet glavnih sektora. Najzastupljeniji su u trgovini na veliko i malo te popravku motornih vozila (28,7%). Slijede stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (14,1%), prerađivačka industrija (11,9%), građevinarstvo (13,3%), te djelatnosti pružanja smještaja i usluživanja hrane (6,1%).

Neprofitni subjekti čine 13,9% aktivnih subjekata. Manje od polovine je u djelatnosti ostalih uslužnih djelatnosti. Ostali su raspoređeni u umjetnost, zabavu i rekreaciju (22,2%), obrazovanje (12,2%), zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb (8,7%), te javnu upravu i obranu s obveznim socijalnim osiguranjem (6,3%).

Grafikon 3. prikazuje udio aktivnih pravnih osoba u registriranim. Najviše aktivnih pravnih osoba je u području Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom (88%), zatim Obrazovanje (78%) i Poslovanje nekretninama (76%).

Grafikon 3. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2011.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.2.2. Struktura poslovnih subjekata po županijama

Tablica 6: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2011.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Poduzeća i zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		Registrirana	Aktivna	Registrirana	Aktivna		
Republika Hrvatska	283 932	154 911	108 931	66 546	2 041	62 475	90 751
Zagrebačka županija	17 635	9 582	6 861	4 716	89	3 337	5 727
Krapinsko-zagorska županija	5 095	2 273	1 635	1 151	34	1 671	2 622
Sisačko-moslavačka županija	6 969	2 339	1 746	1 874	90	2 756	2 300
Karlovačka županija	5 835	2 564	1 880	1 256	89	2 015	2 232
Varaždinska županija	7 705	4 106	3 012	1 303	53	2 296	3 016
Koprivničko-križevačka županija	4 697	2 035	1 370	1 127	233	1 535	1 655
Bjelovarsko-bilogorska županija	5 238	2 351	1 607	1 032	164	1 855	1 714
Primorsko-goranska županija	23 367	14 037	9 868	4 766	66	4 564	9 378
Ličko-senjska županija	2 263	908	632	395	28	960	1 024
Virovitičko-podravski županija	3 072	1 238	873	513	92	1 321	1 221
Požeško-slavonska županija	2 912	1 004	641	769	25	1 139	1 198
Brodsko-posavska županija	5 864	2 628	1 693	1 311	51	1 925	2 579
Zadarska županija	8 96	4 529	3 259	2 318	109	2 114	5 041
Osječko-baranjska županija	11 247	6 042	4 150	590	150	4 615	4 460
Šibensko-kninska županija	6 348	2 960	2 047	1 733	106	1 655	2 453
Vukovarsko-srijemska županija	5 192	2 389	1 579	399	124	2 404	2 847
Splitsko-dalmatinska županija	3 399	17 299	11 923	11 235	185	5 847	11 136
Istarska županija	21 450	13 414	9 771	4 621	54	3 415	7 624
Dubrovačko-neretvanska županija	7 411	4 612	3 510	477	56	2 322	3 640
Međimurska županija	6 076	3 670	2 645	974	38	1 432	1 723
Grad Zagreb	92 196	54 931	38 229	23 968	205	13 297	17 161

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

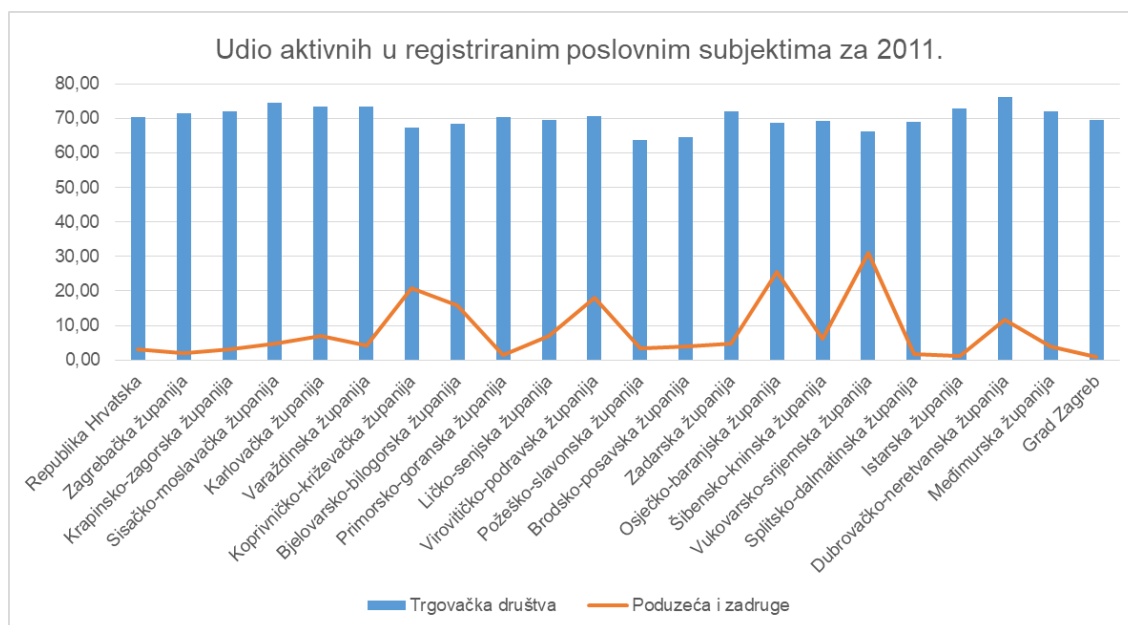
Podaci pokazuju da je gotovo trećina svih registriranih pravnih osoba smještena u Gradu Zagrebu. Za obrt i slobodna zanimanja, taj udio iznosi 18,9%. Splitsko-dalmatinska županija zauzima drugo mjesto s 12,1% registriranih pravnih i 12,3% fizičkih osoba.

Tri županije s više od 5% udjela registriranih pravnih osoba su Primorsko-goranska (8,2%), Istarska (7,6%), i Zagrebačka (6,2%). Isti redoslijed vrijedi i za broj fizičkih osoba.

Teritorijalna struktura aktivnih trgovačkih društava, poduzeća i zadruga razlikuje se od registriranih. Na primjer, Grad Zagreb ima 32,5% udjela među registriranim, a 33,4% među aktivnima. U Splitsko-dalmatinskoj županiji, aktivni subjekti čine 12,1%, dok registrirani čine 10,9%.

Grafikon 4. prikazuje udio aktivnih poslovnih subjekata u sveukupnim registriranim po županijama u 2011. godini, uspoređujući ih s prosjekom Republike Hrvatske. Dubrovačko-neretvanska, Sisačko-moslavačka i Varaždinska županija ističu se iznad prosječnim udjelom aktivnih trgovačkih društava, dok su županije poput Požeško-slavonske, Brodsko-posavske i Vukovarsko-srijemske ispod državnog prosjeka.

Također, grafikon 4. jasno ilustrira koje su županije u 2011. imale veću, a koje manju poslovnu aktivnost u usporedbi s državnim prosjekom, što se tiče poduzeća i zadruga. Vukovarsko-srijemska, Osječko-baranjska i Koprivničko-križevačka županija su se istaknule s veću poslovnu aktivnošću, dok Splitsko-dalmatinska, Istarska i Grad Zagreb su imale manju poslovnu aktivnost.

Grafikon 4. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2011.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.3. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2012.

4.3.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.

Tablica 7: Broj i struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2012.

	pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
	registrirane	struktura registriranih %	aktivne	struktura aktivnih %	profitne	neprofitne	
Ukupno	294475	100	139630	100	118 681	20 949	88 160
A POLJOPRIVREDA, RIBARSTVO I ŠUMARSTVO	5713	1,9	2927	2,1	2 925	2	3 276
B RUDARSTVO I VAĐENJE	430	0,1	290	0,2	290	-	84
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	24572	8,3	14024	10	14 022	2	9 173
D OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	898	0,3	827	0,6	826	1	12
E OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	998	0,3	739	0,5	735	4	82
F GRAĐEVINARSTVO	25365	8,6	15497	11,1	15 496	1	9 119
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	91580	31,1	33468	24	33 281	187	12 041
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	8568	2,9	4239	3	4 211	28	6 386
I DJELATNOSTIM PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANJE	13291	4,5	7901	5,7	7 860	41	9 886
J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	7669	2,6	5386	3,9	5 364	22	918
K FINANIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	2030	0,7	1137	0,8	948	189	362
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	7157	2,4	5553	4	5 553	-	356
M STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	25165	8,5	16778	12	16 661	117	8 469
N	7561	2,6	4845	3,5	4 837	8	1 592
O JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	2934	1	1196	0,9	19	1 177	9 641
P OBRAZOVANJE	3714	1,3	2913	2,1	685	2 228	158
Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	4177	1,4	1140	1,6	513	1 727	5 713
R UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	20395	6,9	5869	4,2	1 137	4 732	2 493
S OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	42204	14,3	13801	9,9	3 318	10 483	8 126
T DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJE PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	-	-	-	-	-	-	59
U DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	54	0	-	-	-	-	-
Nepoznato	-	-	-	-	-	-	214

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

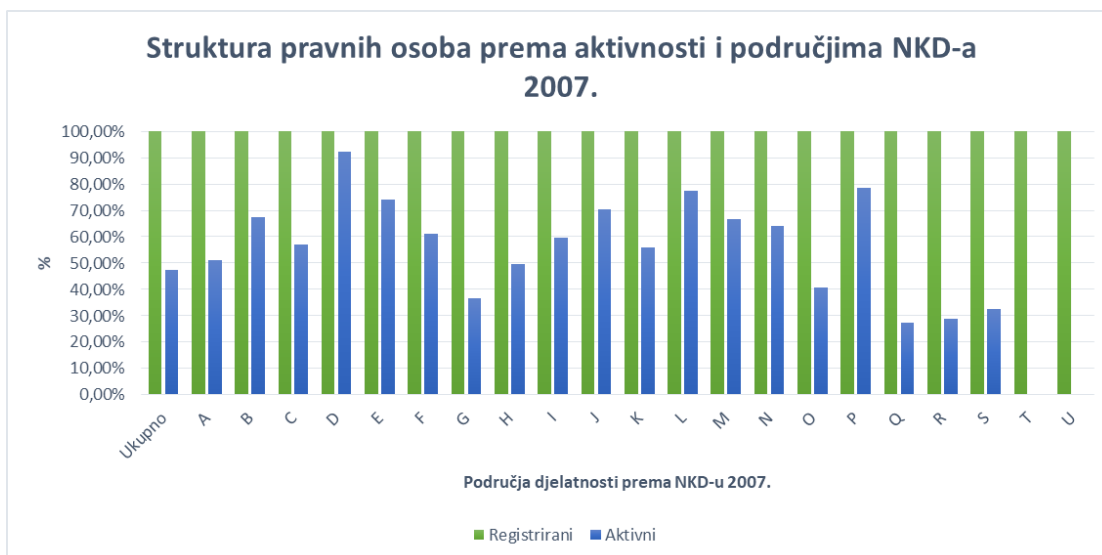
Podaci o strukturi poslovnih subjekata prema djelatnostima pokazuju da je više od polovine registriranih i aktivnih subjekata prisutno u četiri glavna područja. Najveći udio registriranih subjekata čini Trgovina na veliko i malo te popravak motornih vozila i motocikala, s udjelom od 31,1%, dok je udjel aktivnih subjekata 24,0%. Sljedeće područje je Prerađivačka industrija, koja čini 8,3% registriranih i 10,0% aktivnih subjekata. Treće područje su Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, s udjelom registriranih od 8,5% i aktivnih od 12,0%. Na kraju, Ostale uslužne djelatnosti čine 14,3% registriranih i 9,9% aktivnih subjekata.

Udio profitnih subjekata u ukupnim aktivnim poslovnim subjektima iznosi 85,0%. Struktura profitnih subjekata prema djelatnostima raspoređena je na sljedeći način: 28,0% pripada Trgovini na veliko i malo te popravku motornih vozila i motocikala, 14,0% Stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima, 11,8% Prerađivačkoj industriji, 13,1% Građevinarstvu, i 6,6% Djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane.

Udio neprofitnih aktivnih subjekata iznosi 15,0%. Od toga, polovica se nalazi u djelatnosti Ostale uslužne djelatnosti. Preostalih 50% raspoređena je među sljedećim djelatnostima: Umjetnost, zabava i rekreacija (22,6%), Obrazovanje (10,6%), Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (8,2%) te Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje (5,6%).

Struktura djelatnosti poslovnih subjekata obrta i slobodnih zanimanja je značajno ujednačenija u odnosu na strukturu pravnih osoba. Iako je Trgovina na veliko i malo te popravak motornih vozila i motocikala najčešća djelatnost, njen udio u ovom segmentu je nešto manji od jedne sedmine. Pored Trgovine, dodatnih pet djelatnosti zajedno čine polovinu ukupnog broja subjekata.

Grafikon 5. prikazuje udio aktivnih pravnih osoba u registriranim. Najviše aktivnih pravnih osoba je u području Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom (92%), zatim Obrazovanje (78%), Poslovanje nekretninama (78%) i pojavljuje se Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša sa 74%.

Grafikon 5. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2012.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.3.2. Struktura poslovnih subjekata po županijama

Tablica 8: Struktura poslovnih subjekata prema županijama za 2012.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Poduzeća i zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		Registrirana	Aktivna	Registrirana	Aktivna		
Republika Hrvatska	294 475	162 406	116 550	66 631	2 131	65 438	88 160
Zagrebačka županija	18 321	10 081	7 350	4 715	89	3 525	5 544
Krapinsko-zagorska županija	5 265	2 380	1 742	1 151	34	1 734	2 523
Sisačko-moslavačka županija	7 185	2 473	1 884	1 875	90	2 837	2 248
Karlovačka županija	6 004	2 681	1 998	1 260	92	2 063	2 096
Varaždinska županija	8 038	4 333	3 242	1 307	57	2 398	2 918
Koprivničko-križevačka županija	4 919	2 197	1 531	1 128	235	1 594	1 665
Bjelovarsko-bilogorska županija	5 477	2 534	1 791	1 034	166	1 909	1 565
Primorsko-goranska županija	24 273	14 719	10 557	4 764	66	4 790	9 277
Ličko-senjska županija	2 341	947	671	397	30	997	970
Virovitičko-podravnska županija	3 177	1 299	935	514	93	1 364	1 155
Požeško-slavonska županija	3 011	1 049	691	770	25	1 192	1 156
Brodsko-posavska županija	6 050	2 749	1 830	1 310	50	1 991	2 484
Zadarska županija	9 321	4 801	3 535	2 326	117	2 194	4 806
Osječko-baranjska županija	11 749	6 285	4 450	599	161	4 865	4 377
Šibensko-kninska županija	6 540	3 082	2 170	1 735	109	1 723	2 412
Vukovarsko-srijemska županija	5 423	2 520	1 711	404	129	2 499	2 718
Splitsko-dalmatinska županija	35 481	18 068	12 701	11 294	224	6 119	11 010
Istarska županija	22 224	14 038	10 395	4 622	59	3 564	7 355
Dubrovačko-neretvanska županija	7 694	4 811	3 715	479	58	2 404	3 719
Međimurska županija	6 333	3 868	2 850	974	38	1 491	1 659
Grad Zagreb	95 649	57 491	40 801	23 973	209	14 185	16 503

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

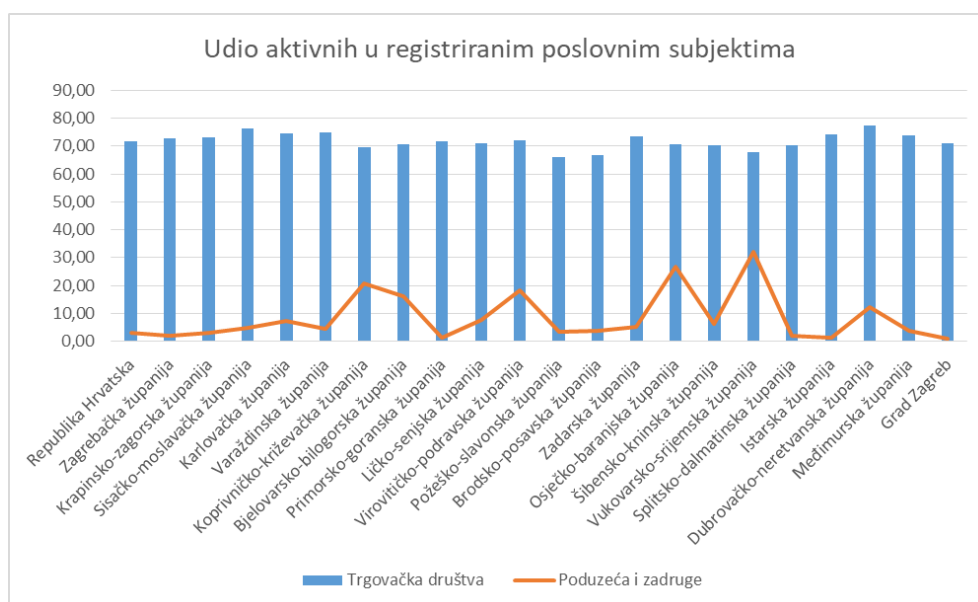
Prema podacima o teritorijalnoj raspoređenosti poslovnih subjekata na županijskoj razini, Grad Zagreb je dom za nešto manje od jedne trećine svih registriranih pravnih osoba. S druge strane, udio Zagreba za subjekte obrta i slobodnih zanimanja znatno je manji, iznoseći 18,7%. Splitsko-dalmatinska županija slijedi kao druga po broju registriranih subjekata, s udjelom od 12,0% za pravne osobe i 12,5% za fizičke osobe.

Tri županije koje imaju više od 5% udjela registriranih pravnih osoba su: Primorsko-goranska (8,2%), Istarska (7,5%) i Zagrebačka (6,2%). Redoslijed ovih županija je isti i kada se gleda udio broja fizičkih osoba.

Teritorijalna struktura aktivnih trgovačkih društava, poduzeća i zadruga razlikuje se od strukture registriranih subjekata. Udio Grada Zagreba među aktivnim subjektima iznosi 33,4%, dok je u registriranim subjektima bio 32,5%. S druge strane, udio Splitsko-dalmatinske županije među aktivnim subjektima iznosi 10,8%, dok je u registriranim subjektima bio 12,0%.

Grafikon 6. prikazuje udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima po županijama u 2012. godini, u usporedbi s prosjekom Republike Hrvatske. Dubrovačko-neretvanska, Sisačko-moslavačka i Varaždinska županija imaju iznadprosječan udio aktivnih trgovačkih društava, što ukazuje na jaču poslovnu aktivnost. S druge strane, županije poput Požeško-slavonske, Brodsko-posavske i Vukovarsko-srijemske nalaze se ispod državnog prosjeka.

Kod poduzeća i zadruga, vidljivo veću poslovnu aktivnost imaju Vukovarsko-srijemska, Osječko-baranjska i Koprivničko-križevačka županija. Županije poput Primorsko-goranske, Splitsko-dalmatinske i Istarske imaju manji udio aktivnih u odnosu na državni prosjek.

Grafikon 6. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2012.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.4. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2013.

4.4.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.

Tablica 9: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2013.

		pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
		registrirane	struktura registriranih %	aktivne	struktura aktivnih %	profitne	neprofitne	
	Ukupno	282872	100	155705	100	131 554	24 151	84 516
A	POLJOPRIVREDA, RIBARSTVO I ŠUMARSTVO	5526	2	3267	2,1	3 265	2	3 226
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	386	0,1	291	0,2	291	-	79
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	23247	8,2	15277	9,8	15 275	2	8 653
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1137	0,4	1092	0,7	1 091	1	10
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1015	0,4	867	0,63	863	4	76
F	GRAĐEVINARSTVO	23461	8,3	16815	10,8	16 814	1	8 612
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	81285	28,7	35920	23,1	35 731	189	11 221
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	7947	2,8	4688	3,0	4 660	28	6 153
I	DJELATNOSTIM PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANJE	13484	4,8	9964	6,4	9 924	40	9 128
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	7591	2,7	6057	3,9	6 034	23	911
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	1908	0,7	1192	0,8	999	193	345
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	6725	2,4	5907	3,8	5 907	-	347
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	25054	8,9	18665	12	18 543	122	8 418
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	7376	2,6	5502	3,5	5 494	8	1 669
O	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	2989	1,1	1254	0,8	20	1 234	9 036
P	OBRAZOVANJE	3725	1,3	3060	2	776	2 284	165
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	4334	1,5	2421	1,6	593	1 828	5 557
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	21149	7,5	6871	4,4	1 324	5 547	2 487
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	44477	15,7	16593	10,7	3 948	12 645	8 197
T	DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJE PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	2	0	2	0	2	-	55
U	DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	54	0	-	-	-	-	-
	Nepoznato	-	-	-	-	-	-	171

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

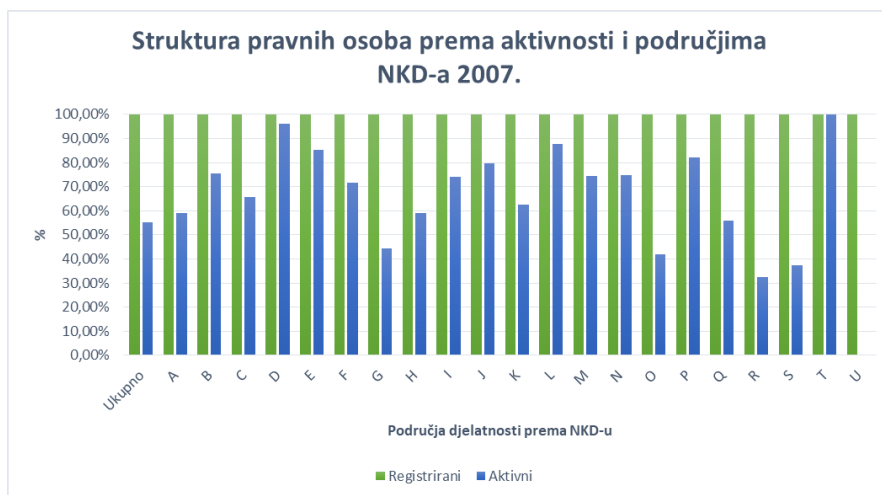
Podaci o strukturi poslovnih subjekata prema djelatnostima pokazuju da je više od polovine registriranih i aktivnih subjekata zastupljeno u četiri glavna područja: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala, s udjelom registriranih od 28,7% i aktivnih od 23,1%, Prerađivačka industrija, s udjelom registriranih od 8,2% i aktivnih od 9,8%, Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, s udjelom registriranih od 8,9% i aktivnih od 12,0%, te Ostale uslužne djelatnosti, s udjelom registriranih od 15,7% i aktivnih od 10,7%.

Udio profitnih subjekata u ukupnim aktivnim poslovnim subjektima iznosi 84,5%. Njihova struktura po djelatnostima pokazuje da je 73,2% profitnih subjekata zastupljeno u pet glavnih područja: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala (27,2%), Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (14,1%), Prerađivačka industrija (11,6%), Građevinarstvo (12,8%), te Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (7,5%).

Udio neprofitnih aktivnih subjekata iznosi 15,5%. Od tog broja, polovica se bavi djelatnostima u okviru Ostalih uslužnih djelatnosti. Preostala polovica raspoređena je na sljedeće djelatnosti: Umjetnost, zabava i rekreacija (23,0%), Obrazovanje (9,5%), Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (7,6%) te Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje (5,1%).

Struktura djelatnosti poslovnih subjekata obrta i slobodnih zanimanja značajno je ujednačenija u odnosu na strukturu pravnih osoba. Iako je i ovdje najčešća djelatnost Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala, njen udio je nešto manji od jedne sedmine. Uz Trgovinu, dodatnih pet djelatnosti zajedno čine polovinu ukupnog broja subjekata.

Grafikon 7. prikazuje udio aktivnih pravnih osoba u registriranim. Najviše aktivnih pravnih osoba je u području Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe (100%), zatim Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom (96%), zatim Obrazovanje (82%), Poslovanje nekretninama (88%) i pojavljuju se Informacije i komunikacije (80%).

Grafikon 7. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2013.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.4.2. Struktura poslovnih subjekata po županijama

Tablica 10: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2013.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Poduzeća i zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		Registrirana	Aktivna	Registrirana	Aktivna		
Republika Hrvatska	282 872	147 590	129 363	66 657	2 191	68 625	84 516
Zagrebačka županija	17 881	9 430	8 252	4 712	87	3 738	5 166
Krapinsko-zagorska županija	5 197	2 252	1 967	1 152	35	1 793	2 406
Sisačko-moslavačka županija	7 352	2 557	2 108	1 873	92	2 922	2 144
Karlovačka županija	5 891	2 512	2 218	1 262	94	2 117	1 957
Varaždinska županija	7 997	4 191	3 616	1 308	58	2 498	2 814
Koprivničko-križevačka županija	4 816	2 033	1 800	1 127	235	1 656	1 506
Bjelovarsko-bilogorska županija	5 337	2 360	2 034	1 016	161	1 961	1 573
Primorsko-goranska županija	22 968	13 203	11 637	4 766	68	4 999	8 851
Ličko-senjska županija	2 265	836	734	396	30	1 033	910
Virovitičko-podravska županija	3 118	1 204	1 056	514	93	1 400	1 153
Požeško-slavonska županija	2 927	917	782	773	28	1 237	1 127
Brodsko-posavska županija	5 788	2 403	2 043	1 309	51	2 076	2 332
Zadarska županija	9 275	4 652	4 013	2 329	120	2 294	4 504
Osječko-baranjska županija	11 439	5 713	5 158	614	177	5 112	4 308
Šibensko-kninska županija	6 254	2 725	2 371	1 735	111	1 794	2 329
Vukovarsko-srijemska županija	5 196	2 143	1 938	411	139	2 642	2 543
Splitsko-dalmatinska županija	33 538	15 798	13 997	11 307	239	6 433	11 0697
Istarska županija	21 149	12 811	11 267	4 621	58	3 717	7 011
Dubrovačko-neretvanska županija	7 473	4 485	4 046	482	61	2 506	3 510
Međimurska županija	6 373	3 844	3 268	973	38	1 556	1 525
Grad Zagreb	90 638	51 521	45 058	23 976	216	15 141	15 780

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

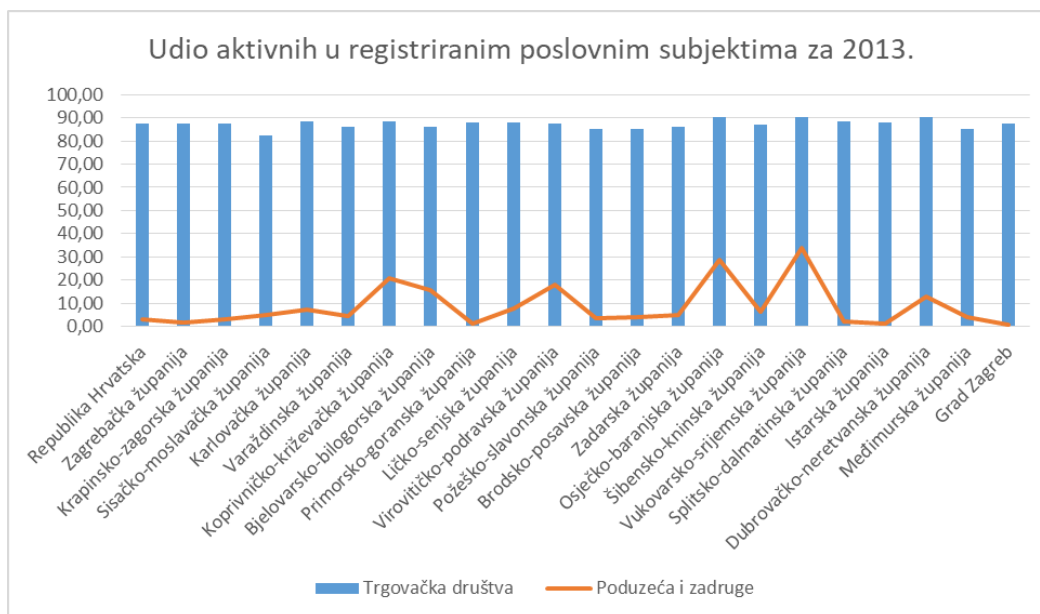
Prema podacima o teritorijalnoj raspodjeli poslovnih subjekata na razini županija, gotovo jedna trećina registriranih pravnih osoba smještena je u Gradu Zagrebu. Za subjekte obrta i slobodnih zanimanja, taj udio je značajno niži, iznoseći 18,7%. Splitsko-dalmatinska županija zauzima drugo mjesto po broju registriranih subjekata, s udjelom od 11,9% za pravne osobe i 13,1% za fizičke osobe.

Tri županije s udjelom većim od 5% u registriranim pravnim osobama su: Primorsko-goranska (8,1%), Istarska (7,5%) i Zagrebačka (6,3%). Ovaj redoslijed se održava i kada se razmatra broj fizičkih osoba.

Teritorijalna struktura aktivnih trgovačkih društava, poduzeća i zadruga razlikuje se od strukture registriranih subjekata. Na primjer, udio Grada Zagreba među registriranim subjektima iznosi 32,0%, dok je među aktivnim subjektima 33,3%. S druge strane, udio Splitsko-dalmatinske županije među aktivnim subjektima je 10,7%, dok je među registriranim subjektima bio 11,9%.

Grafikon 8. prikazuje udio aktivnih poslovnih subjekata u registriranim po županijama u 2013. godini, uspoređujući ih s prosjekom Republike Hrvatske. Osječko-baranjska, Vukovarsko-srijemska i Dubrovačko-neretvanska županija i dalje se ističu kao županije s iznadprosječnim udjelom aktivnih trgovačkih društava, pokazujući kontinuirano snažnu poslovnu aktivnost. S druge strane, županije poput Sisačko-moslavačke, Međimurske i Brodsko-posavske ostaju ispodprosječne.

Također, grafikon 8. jasno prikazuje koje županije u 2013. godini bilježe jaču, a koje slabiju poslovnu aktivnost u odnosu na državni prosjek, što se tiče poduzeća i zadruga. Vukovarsko-srijemska, Osječko-baranjska i Koprivničko-križevačka županija imaju jaču poslovnu aktivnost od prosjeka Republike Hrvatske, dok Primorsko-goranska, Istarska i Grad Zagreb imaju slabiju poslovnu aktivnost.

Grafikon 8. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2013.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.5. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2014.

4.5.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.

Tablica 11: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2014.

	Pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
	registrirane	struktura registriranih %	aktivne	struktura aktivnih %	profitne	neprofitne	
Ukupno	298161	100	171046	100	144 363	26 683	80 911
A POLJOPRIVREDA, RIBARSTVO I ŠUMARSTVO	5830	2	3571	2,1	3 569	2	3 079
B RUDARSTVO I VAĐENJE	398	0,1	304	0,2	304	-	70
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	24480	8,2	16507	9,7	16 505	2	8 201
D OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1264	0,4	1200	0,7	1 199	1	11
E OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1150	0,4	1003	0,6	999	4	88
F GRAĐEVINARSTVO	24589	8,2	17947	10,5	17 946	1	8 106
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNH VOZILA I MOTOCIKALA	84100	28,2	38758	22,7	38 569	189	10 498
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	8447	2,8	5190	3	5 162	28	5 973
I DJELATNOSTIM PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANJE	15554	5,2	12030	7	11 990	40	8 523
J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	8240	2,8	6703	3,9	6 678	25	948
K FINANIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	1967	0,7	1250	0,7	1 035	215	334
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	7033	2,4	6219	3,6	6 219	-	335
M STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	26806	9	20416	11,9	20 287	129	8 391
N ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	8085	2,7	6215	3,6	6 208	7	1 692
O JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	2988	1	1256	0,7	20	1 236	8 094
P OBRAZOVANJE	3866	1,3	3201	1,9	879	2 322	179
Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	4530	1,5	2616	1,5	686	1 930	5 454
R UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	22041	7,4	7770	4,5	1 553	6 217	2 439
S OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	46755	15,7	18888	11	4 553	14 335	8 283
T DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJE PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	2	0	2	0	2	-	58
U DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	54	0	-	-	-	-	-
Nepoznato	-	-	-	-	-	-	155

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

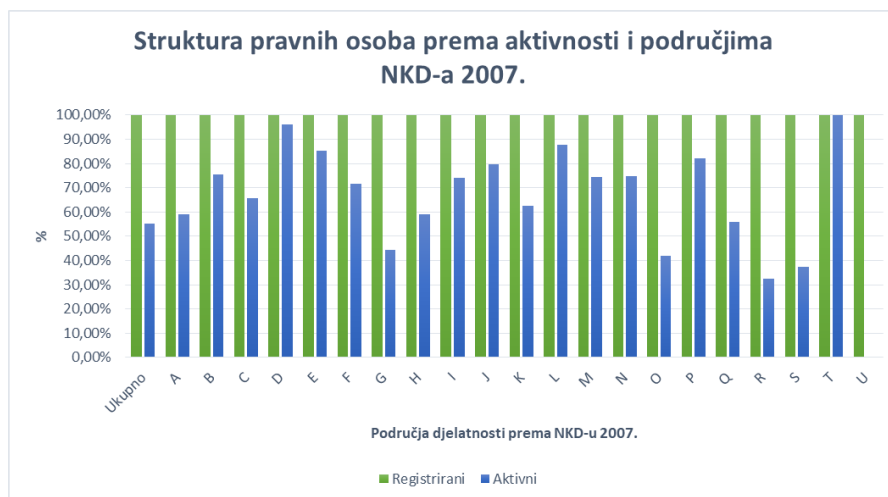
Podaci o strukturi poslovnih subjekata prema djelatnostima otkrivaju da je više od polovine registriranih i aktivnih subjekata koncentrirano u četiri ključna područja. Trgovina na veliko i malo te popravak motornih vozila i motocikala čini 28,2% registriranih i 22,7% aktivnih subjekata. Prerađivačka industrija ima udjel od 8,2% među registriranim subjektima i 9,7% među aktivnima. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti čine 9,0% registriranih i 11,9% aktivnih subjekata. Ostale uslužne djelatnosti predstavljaju 15,7% registriranih i 11,0% aktivnih subjekata.

Udio profitnih subjekata u ukupnim aktivnim poslovnim subjektima iznosi 84,4%. Kada se razmatra struktura po djelatnostima, vidi se da je 72,9% profitnih subjekata prisutno u pet glavnih područja. Najveći udio čini Trgovina na veliko i malo te popravak motornih vozila i motocikala, s 26,7%. Sljedeći po učestalosti su Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti s 14,1%, zatim Prerađivačka industrija s 11,4%, Građevinarstvo s 12,4% i Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane s 8,3%.

Udio neprofitnih aktivnih subjekata iznosi 15,6%. Polovica tih subjekata bavi se djelatnostima u okviru Ostalih uslužnih djelatnosti. Preostali neprofitni subjekti raspoređeni su među sljedećim područjima: Umjetnost, zabava i rekreacija čini 23,3%, Obrazovanje 8,7%, Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi 7,2%, a Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje 4,6%.

Struktura djelatnosti poslovnih subjekata obrta i slobodnih zanimanja znatno je ujednačenija u usporedbi s pravnim osobama. Iako je Trgovina na veliko i na malo te popravak motornih vozila i motocikala i dalje najzastupljenija djelatnost, njen udio je nešto manji od jedne sedmine. Pored Trgovine, dodatnih pet djelatnosti zajedno čini polovinu ukupnog broja subjekata.

Grafikon 9. prikazuje udio aktivnih pravnih osoba u registriranim. Najviše aktivnih pravnih osoba je u području Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe (100%), zatim Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom (95%), Poslovanje nekretninama (88%), Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (87%), Obrazovanje (83%) i Informacije i komunikacije (81%).

Grafikon 9. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2014.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.5.2. Struktura poslovnih subjekata prema županijama

Tablica 12: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2014.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Poduzeća i zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		Registrirana	Aktivna	Registrirana	Aktivna		
Republika Hrvatska	298 161	160323	142 121	66 705	2 242	71 133	80 911
Zagrebačka županija	18 832	10 247	9 067	4 713	88	3 872	4 920
Krapinsko-zagorska županija	5 458	2 455	2 171	1 153	35	1 850	2 314
Sisačko-moslavačka županija	7 611	2 753	2 305	1 874	93	2 984	2 026
Karlovačka županija	6 145	2 732	2 439	1 262	94	2 151	1 857
Varaždinska županija	8 420	4 543	3 966	1 309	59	2 568	2 679
Koprivničko-križevačka županija	5 099	2 280	2 047	1 127	235	1 692	1 430
Bjelovarsko-bilogorska županija	5 638	2 615	2 289	1 017	162	2 006	1 341
Primorsko-goranska županija	24 251	14 314	12 753	4 767	69	5 170	8 547
Ličko-senjska županija	2 382	922	820	397	31	1 063	877
Virovitičko-podravna županija	3 258	1 321	1 173	515	94	1 422	1 086
Požeško-slavonska županija	3 054	1 018	886	772	27	1 264	1 102
Brodsko-posavska županija	6 073	2 628	2 269	1 308	50	2 137	2 192
Zadarska županija	9 867	5 125	4 485	2 334	125	2 408	4 334
Osječko-baranjska županija	12 418	6 448	5 896	618	181	5 352	4 026
Šibensko-kninska županija	6 536	2 945	2 590	1 739	115	1 852	2 253
Vukovarsko-srijemska županija	5 535	2 368	2 164	413	141	2 754	2 441
Splitsko-dalmatinska županija	35 033	17 006	15 211	11 324	255	6 703	10 797
Istarska županija	22 185	13 690	12 156	4 624	61	3 871	6 709
Dubrovačko-neretvanska županija	7 877	4 807	4 366	484	64	2 586	3 447
Međimurska županija	6 748	4 173	3 599	974	39	1 601	1 314
Grad Zagreb	96 741	55 933	49 933	23 981	224	15 827	15 219

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

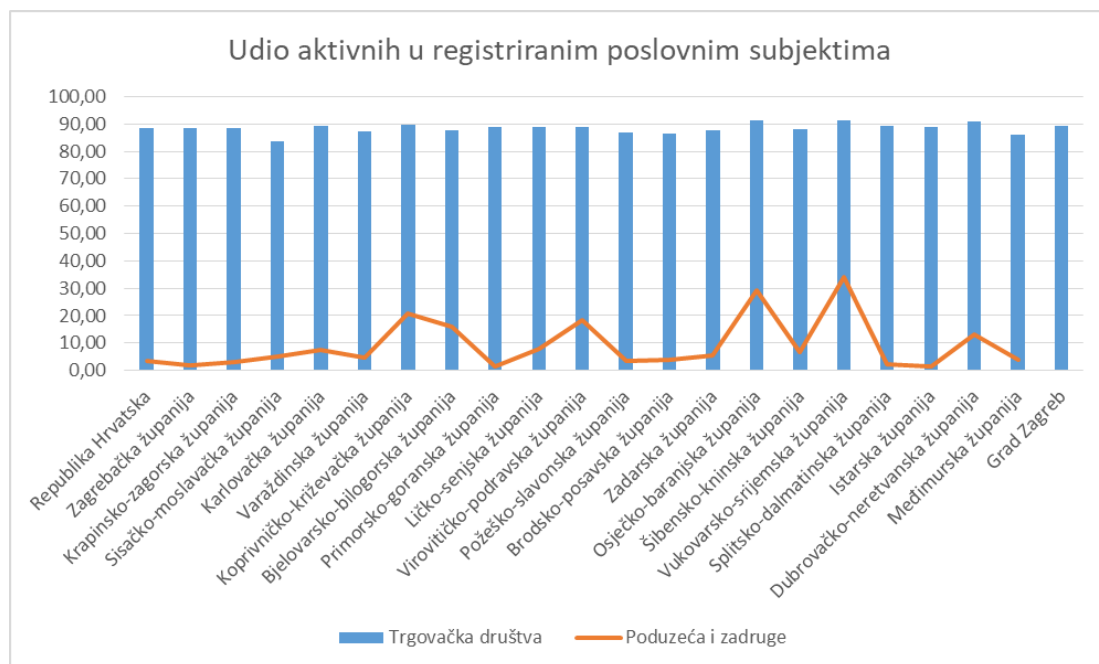
Podaci o rasporedu poslovnih subjekata na razini županija otkrivaju da je nešto manje od trećine svih registriranih pravnih osoba smješteno u Gradu Zagrebu. S druge strane, udio Grada Zagreba za obrtnike i slobodna zanimanja znatno je manji, oko 18,8%. Splitsko-dalmatinska županija zauzima drugo mjesto po broju registriranih pravnih i fizičkih osoba, s udjelom od 11,7% za pravne osobe i 13,3% za fizičke osobe.

Tri županije s udjelom većim od 5% u broju registriranih pravnih osoba su Primorsko-goranska (8,1%), Istarska (7,4%) i Zagrebačka (6,3%). Ovaj redoslijed županija ostaje isti i kada se promatra broj fizičkih osoba.

Teritorijalna struktura aktivnih trgovačkih društava razlikuje se od raspodjele registriranih subjekata. Na primjer, udio Grada Zagreba u kategoriji registriranih trgovačkih društava iznosi 34,9%, dok je u kategoriji aktivnih društava nešto manji, 34,8%. S druge strane, Splitsko-dalmatinska županija ima udio od 10,7% u aktivnim trgovačkim društvima, dok je taj udio u registriranim društvima bio 10,6%.

Grafikon 10. prikazuje udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima po županijama u 2014. godini, u usporedni s prosjekom Republike Hrvatske. Osječko-baranjska, Vukovarsko-srijemska i Dubrovačko-neretvanska županija i dalje prednjače s iznadprosječnim udjelom aktivnih trgovačkih društava, potvrđujući svoju snažnu aktivnost. S druge strane, Sisačko-moslavačka, Međimurska i Brodsko-posavska županija ostaju ispod državnog prosjeka.

Zatim, Vukovarsko-srijemska, Osječko-baranjska i Koprivničko-križevačka županija imaju veći udio aktivnih poduzeća i zadruga u sveukupnim registriranim u odnosu na prosjek Republike Hrvatske. Manji udio u odnosu na prosjek Republike Hrvatske imaju Splitsko-dalmatinska, Istarska i Primorsko-Goranska županija.

Grafikon 10. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2014.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.6. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2015.

4.6.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.

Tablica 13: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-A 2007. za 2015.

		Pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
		registrirane	struktura registriranih %	aktivne	struktura aktivnih %	profitne	neprofitne	
	Ukupno	312354	100	185297	100	156 813	28 484	78 580
A	POLJOPRIVREDA, RIBARSTVO I ŠUMARSTVO	6186	2	3922	2,1	3 920	2	2 916
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	412	0,1	318	0,2	318	-	62
C	PRERADIVAČKA INDUSTRIJA	25726	28,2	17754	9,6	17 751	3	7 814
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1337	0,4	1291	0,7	1 290	1	11
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1220	0,4	1074	0,6	1 070	4	68
F	GRAĐEVINARSTVO	25873	8,3	19240	10,4	19 239	1	7 740
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNH VOZILA I MOTOCIKALA	86733	27,8	41407	22,3	41 217	190	9 783
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	8997	2,9	5740	3,1	5 712	28	5 717
I	DJELATNOSTIM PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANJE	17456	5,6	13937	7,5	13 896	41	8 005
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	8832	2,8	7297	3,9	7 271	26	1 001
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	2052	0,7	1336	0,7	1 112	224	342
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	7409	2,4	6599	3,6	6 599	-	329
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	28397	9,1	22010	11,9	21 876	134	8 341
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	8833	2,8	6961	3,8	6 954	7	1 770
O	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	3007	1	1277	0,7	21	1 256	8 281
P	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	4024	1,3	3359	1,8	995	2 364	203
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	4693	1,5	2779	1,5	771	2 008	5 385
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	22750	7,3	8490	4,6	1 759	6 731	2 344
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	48361	15,5	20504	11,1	5 040	15 464	8 288
T	DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJE PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	2	0	2	0,1	2	-	56
U	DJELATNOSTI IZVANRITORIJSKIH ORGANIZACIJA I TIJELA	54	0	-	-	-	-	-
	Nepoznato	-	-	-	-	-	-	124

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

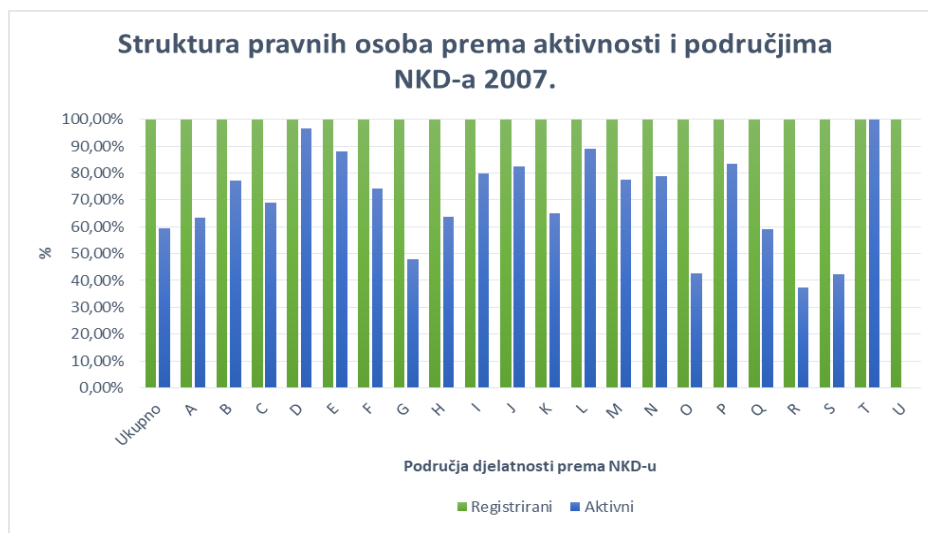
Podaci o djelatnostima poslovnih subjekata pokazuju da je više od polovice svih registriranih i aktivnih subjekata koncentrirano u četiri glavne oblasti. Najveći udio zauzima sektor trgovine, uključujući trgovinu na veliko i malo te popravak motornih vozila i motocikala, koji čini 27,8% registriranih subjekata i 22,3% aktivnih. Slijedi prerađivačka industrija, koja čini 8,2% registriranih i 9,6% aktivnih subjekata. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti predstavljaju 9,1% registriranih i 11,9% aktivnih subjekata, dok ostale uslužne djelatnosti uključuju 15,5% registriranih i 11,1% aktivnih subjekata.

Profitni subjekti čine 84,6% svih aktivnih poslovnih subjekata, a njihova raspodjela prema djelatnostima pokazuje da su najzastupljeniji u pet glavnih područja. Najveći udio imaju u sektoru trgovine na veliko i malo te popravka motornih vozila i motocikala, koji čini 26,3% profitnih subjekata. Slijede stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti s 14,0%, prerađivačka industrija s 11,3%, građevinarstvo s 12,3%, te djelatnosti pružanja smještaja i pripreme hrane s 8,9%. Ukupno, ova četiri sektora zajedno čine 72,8% svih profitnih subjekata.

Neprofitni aktivni subjekti čine 15,4% ukupnog broja aktivnih subjekata. Oko polovice njih angažirani su u sektoru ostalih uslužnih djelatnosti. Druga polovica raspoređena je među nekoliko različitih područja: umjetnost, zabava i rekreacija čini 23,6% neprofitnih subjekata, obrazovanje 8,3%, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi 7,0%, dok javna uprava, obrana i obvezno socijalno osiguranje čine 4,4%.

Struktura poslovnih subjekata u obrtu i slobodnim zanimanjima pokazuje veću ravnotežu u odnosu na pravne osobe. Iako je djelatnost trgovine na veliko i malo te popravak motornih vozila i motocikala najzastupljenija, njen udio čini nešto manje od jednog osmog dijela ukupnih subjekata. Pored trgovine, još pet ključnih djelatnosti zajedno čini polovinu ukupnog broja obrtničkih i slobodnih zanimanja.

Grafikon 11. prikazuje udio aktivnih pravnih osoba u registriranim. Najviše aktivnih pravnih osoba je u području Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe (100%), zatim Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom (97%), Poslovanje nekretninama (89%), Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (88%), Obrazovanje (83%) i Informacije i komunikacije (83%).

Grafikon 11. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2015.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.6.2. Struktura poslovnih subjekata prema županijama

Tablica 14: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2015.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Poduzeća i zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		Registrirana	Aktivna	Registrirana	Aktivna		
Republika Hrvatska	312 354	172 698	154 523	66 745	2 290	72 911	78 580
Zagrebačka županija	19 689	11 020	9 848	4 716	91	3 953	4 724
Krapinsko-zagorska županija	5 686	2 656	2 370	1 153	35	1 877	2 246
Sisačko-moslavačka županija	7 878	2 962	2 515	1 878	97	3 038	1 910
Karlovačka županija	6 392	2 932	2 639	1 263	95	2 197	1 807
Varaždinska županija	8 849	4 921	4 345	1 309	59	2 619	2 586
Koprivničko-križevačka županija	5 368	2 505	2 274	1 128	236	1 735	1 347
Bjelovarsko-bilogorska županija	5 883	2 818	2 491	1 017	162	2 048	1 279
Primorsko-goranska županija	25 372	15 328	13 769	4 767	72	5 227	8 401
Ličko-senjska županija	2 492	1 015	913	397	31	1 080	864
Virovitičko-podravska županija	3 392	1 435	1 286	514	94	1 443	1 029
Požeško-slavonska županija	3 180	1 118	987	773	28	1 289	1 051
Brodsko-posavska županija	6 365	2 865	2 508	1 309	51	2 191	1 994
Zadarska županija	10 463	5 630	4 994	2 339	130	2 494	4 258
Osječko-baranjska županija	13 290	7 175	6 625	623	186	5 492	3 898
Šibensko-kninska županija	6 823	3 188	2 834	1 739	115	1 896	2 259
Vukovarsko-srijemska županija	5 836	2 624	2 420	415	143	2 797	2 276
Splitsko-dalmatinska županija	36 401	18 179	16 386	11 332	263	6 890	10 684
Istarska županija	23 202	14 618	13 091	4 626	63	3 958	6 470
Dubrovačko-neretvanska županija	8 226	5 095	4 654	488	68	2 643	3 651
Međimurska županija	7 086	4 479	3 905	975	40	1 632	1 223
Grad Zagreb	100 481	60 135	53 669	23 984	231	16 362	14 623

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

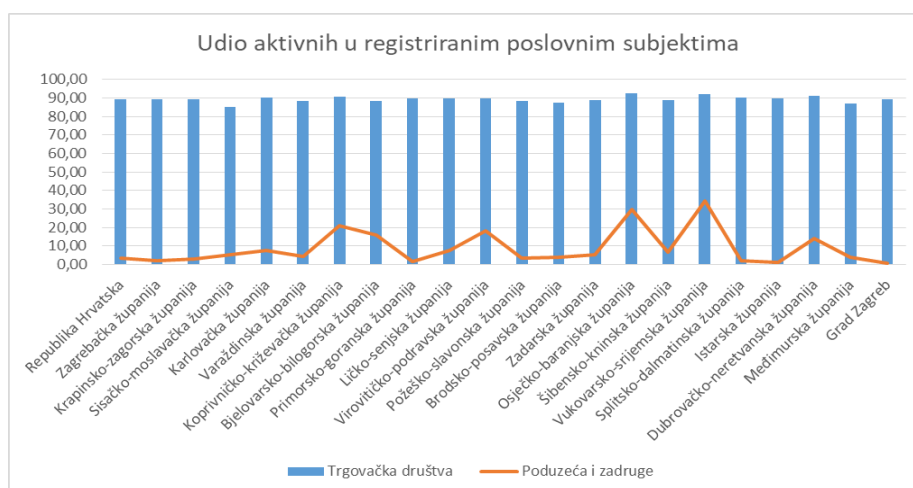
Podaci pokazuju da se nešto manje od trećine registriranih poslovnih subjekata nalazi u Gradu Zagrebu. Za obrtničke subjekte i slobodna zanimanja, udio je manji i iznosi 18,6%. Splitsko-dalmatinska županija zauzima drugo mjesto po broju registriranih pravnih i fizičkih osoba, s udjelom od 11,7% i 13,6% respektivno.

Tri županije s udjelom većim od 5% u registriranim pravnim osobama su Primorsko-goranska (8,1%), Istarska (7,4%) i Zagrebačka (6,3%). Taj redoslijed vrijedi i za broj fizičkih osoba.

Teritorijalna struktura aktivnih trgovačkih društava razlikuje se od strukture registriranih. Na primjer, udio Grada Zagreba među registriranim subjektima iznosi 34,8%, dok je među aktivnima 34,7%. U Splitsko-dalmatinskoj županiji udio je 10,6% za aktivne subjekte, a 10,5% za registrirane.

Grafikon 12. prikazuje udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2015. godinu po županijama, uspoređujući ih s prosjekom Republike Hrvatske. Osječko-baranjska, Vukovarsko-srijemska i Dubrovačko neretvanska zadržavaju vodeće pozicije s iznad prosječnim udjelom aktivnih trgovačkih društava, što ukazuje na njihovu stabilnu i snažnu poslovnu aktivnost. S druge strane, Sisačko-moslavačka, Međimurska i Brodsko-Posavska ostaju ispod prosjeka.

Grafikon 12. još jasno ističe koje su županije u 2015. bile poslovno aktivnije, a koje slabije u usporedbi s prosjekom Republike Hrvatske, što se tiče poduzeća i zadruge. Vukovarsko-srijemska, Osječko-baranjska i Koprivničko-križevačka su županije koje su bile s većim udjelom aktivnih poduzeća i zadruga, dok Splitsko-dalmatinska, Istarska i Primorsko-goranska županija su bile slabile u usporedbi s državnim prosjekom.

Grafikon 12. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2015.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.7. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2016.

4.7.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.

Tablica 15: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2016.

		Pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
		registrirane	struktura registriranih %	aktivne	struktura aktivnih %	profitne	neprofitne	
	Ukupno	255351	100	144522	100	115 414	29 108	76 941
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	5169	2	2705	1,9	2 703	2	2 834
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	363	0,1	211	0,1	211	-	56
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	21012	8,2	13637	9,4	13 634	3	7 524
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1368	0,5	655	0,5	655	-	8
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1172	0,5	816	0,6	813	3	64
F	GRAĐEVINARSTVO	23571	9,2	12990	9	12 989	1	7 604
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNH VOZILA I MOTOCIKALA	51852	20,3	28631	19,8	28 452	179	9 212
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	7116	2,8	4548	3,1	4 513	35	5 563
I	DJELATNOSTIM PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANJE	17095	6,7	9964	6,9	9 916	48	7 570
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	8465	3,3	5948	4,1	5 922	26	1 106
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	1785	0,7	919	0,6	904	15	469
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	7831	3,1	4232	2,9	4 232	-	344
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	25530	10	18248	12,6	18 114	134	8 369
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	8434	3,3	5506	3,8	5 501	5	1 867
O	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	3020	1,2	1062	0,7	15	1 047	8 018
P	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	3873	1,5	3276	2,3	877	2 399	227
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	4316	1,7	2850	2	647	2 203	5 309
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	19605	7,7	9154	6,3	1 381	7 773	2 289
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	43718	17,1	19168	13,3	3 933	15 235	8 350
T	DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJE PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	2	0	2	0	2	-	57
U	DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	54	0	-	-	-	-	-
	Nepoznato	-	-	-	-	-	-	101

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

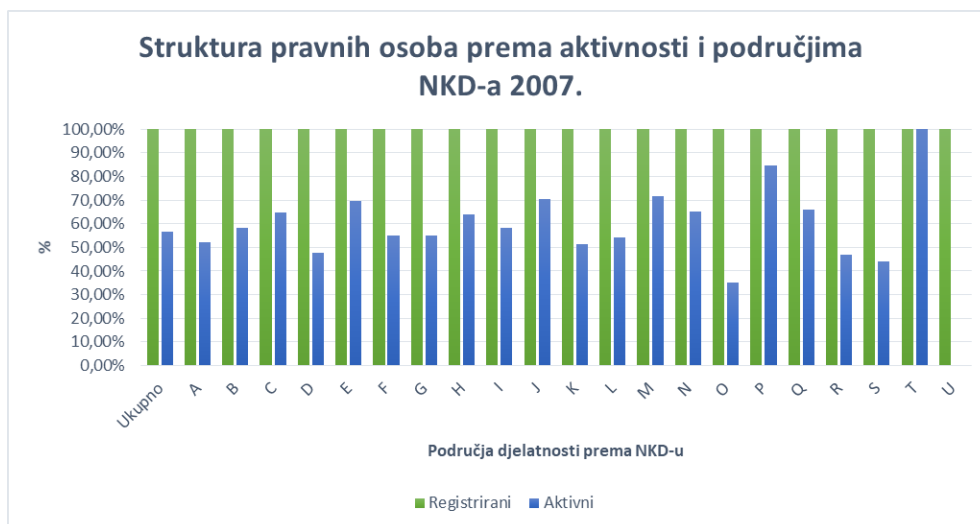
Podaci pokazuju da je više od polovine registriranih i aktivnih poslovnih subjekata koncentrirano u četiri glavna područja djelatnosti. Trgovina na veliko i malo, uključujući popravak motornih vozila i motocikala, obuhvaća 20,3% registriranih i 19,8% aktivnih subjekata. Prerađivačka industrija čini 8,2% registriranih i 9,4% aktivnih, dok stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti predstavljaju 10,0% registriranih i 12,6% aktivnih subjekata. Ostale uslužne djelatnosti čine 17,1% registriranih i 13,3% aktivnih subjekata.

Profitni subjekti čine 79,9% svih aktivnih poslovnih subjekata, a 72,1% njih koncentrirano je u pet glavnih područja djelatnosti. Najveći udio imaju u trgovini na veliko i malo, uključujući popravak vozila, s 24,7%. Slijede stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti s 15,7%, prerađivačka industrija s 11,8%, građevinarstvo s 11,3%, te djelatnosti smještaja i usluživanja hrane s 8,6%.

Neprofitni aktivni subjekti čine 20,1% ukupnog broja aktivnih subjekata. Otprilike polovica njih djeluje u sektoru ostalih uslužnih djelatnosti. Preostali neprofitni subjekti raspoređeni su među nekoliko ključnih područja: umjetnost, zabava i rekreacija čini 26,7%, obrazovanje 8,2%, zdravstvena zaštita i socijalna skrb 7,6%, dok javna uprava, obrana i obvezno socijalno osiguranje čine 3,6%.

Struktura poslovnih subjekata u obrtu i slobodnim zanimanjima pokazuje veću ravnotežu u usporedbi s pravnim osobama. Najzastupljenija djelatnost je trgovina na veliko i malo te popravak motornih vozila i motocikala. Osim trgovine, još pet ključnih djelatnosti zajedno čini polovinu svih subjekata u ovoj kategoriji.

Grafikon 13. prikazuje udio aktivnih pravnih osoba u registriranim. Najviše aktivnih pravnih osoba je u području Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe (100%), Obrazovanje (85%), Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (71%), Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (70%), Informacije i komunikacije (70%) i Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (66%).

Grafikon 13. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2016.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.7.2. Struktura poslovnih subjekata prema županijama

Tablica 16: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2016.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Poduzeća i zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		Registrirana	Aktivna	Registrirana	Aktivni		
Republika Hrvatska	255 351	185 969	114 364	4 241	1 050	65 141	76 941
Zagrebačka županija	15 654	11 835	7 434	166	34	3 653	4 595
Krapinsko-zagorska županija	4 599	2 861	1 849	84	19	1 654	2 210
Sisačko-moslavačka županija	5 728	3 174	1 800	195	36	2 358	1 880
Karlovačka županija	5 146	3 172	1 960	163	46	1 811	1 774
Varaždinska županija	7 737	5 311	3 424	121	27	2 305	2 518
Koprivničko-križevačka županija	4 662	2 712	1 692	394	63	1 556	1 341
Bjelovarsko-bilogorska županija	4 941	3 030	1 831	251	68	1 660	1 233
Primorsko-goranska županija	21 411	16 457	9 984	159	33	4 795	8 320
Ličko-senjska županija	2 072	1 129	757	75	17	868	838
Virovitičko-podravska županija	2 878	1 557	966	139	35	1 182	963
Požeško-slavonska županija	2 306	1 218	789	64	18	1 024	1 000
Brodsko-posavska županija	5 016	3 078	1 816	109	26	1 829	1 897
Zadarska županija	8 745	6 218	3 742	256	73	2 271	4 149
Osječko-baranjska županija	12 974	7 825	4 843	316	103	4 833	3 699
Šibensko-kninska županija	5 482	3 462	2 032	243	58	1 777	2 255
Vukovarsko-srijemska županija	5 567	2 890	1 725	261	75	2 416	2 161
Splitsko-dalmatinska županija	26 295	19 484	11 914	449	137	6 362	10 597
Istarska županija	19 247	15 728	9 474	116	32	3 403	6 376
Dubrovačko-neretvanska županija	7 903	5 428	3 471	105	38	2 370	3 618
Međimurska županija	6 303	4 819	2 994	67	14	1 417	1 201
Grad Zagreb	80 685	64 581	39 867	507	98	15 597	14 316

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

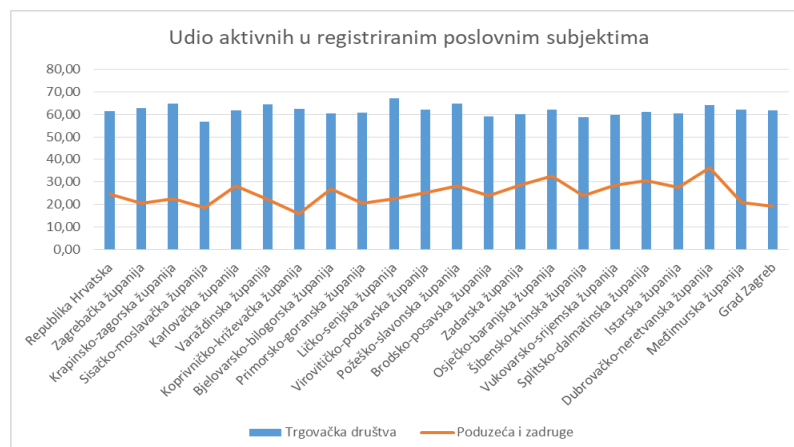
Prema podacima o raspodjeli poslovnih subjekata po županijama, nešto manje od trećine svih registriranih pravnih osoba smješteno je u Gradu Zagrebu. Udio Zagreba među obrtnicima i slobodnim zanimanjima, međutim, znatno je niži i iznosi 18,6%. Splitsko-dalmatinska županija je druga po broju registriranih subjekata, s udjelom od 10,3% za pravne osobe i 13,8% za fizičke osobe.

Tri županije s udjelom većim od 5% u registriranim pravnim osobama su Primorsko-goranska (8,4%), Istarska (7,5%) i Zagrebačka (6,1%). Taj redoslijed također vrijedi za broj fizičkih osoba.

Teritorijalna raspodjela aktivnih trgovačkih društava razlikuje se od raspodjele registriranih subjekata. Na primjer, udio Grada Zagreba među registriranim trgovačkim društvima iznosi 34,7%, dok je među aktivnim društvima nešto veći, 34,9%. S druge strane, Splitsko-dalmatinska županija ima udio od 10,4% u aktivnim subjektima, dok je taj udio u registriranim subjektima 10,5%.

Grafikon 14. prikazuje udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2016. godinu po županijama, u usporedbi s prosjekom Republike Hrvatske. Ličko-senjska, Brodsko-posavska i Krapinsko-zagorska županija se pojavljuju kao županije s iznadprosječnim udjelom aktivnih trgovačkih društava. Županije poput Sisačko-moslavačke, Šibensko-kninske i Brodsko-posavske zaostaju ispod državnog prosjeka.

Grafikon 14. jasno identificira i županije koje su u 2016. godini bile aktivnije u usporedbi s državnim prosjekom, što se tiče poduzeća i zadruga. Dubrovačko-neretvanska, Osječko-baranjska i Splitsko-dalmatinska imaju veći udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima u odnosu na državni prosjek, dok Koprivničko-križevačka, Grad Zagreb i Sisačko-moslavačka imaju manji udio aktivnih.

Grafikon 14. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2016.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.8. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2017.

4.8.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.

Tablica 17: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2017.

		pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
		registrirane	struktura registriranih %	aktivne	struktura aktivnih %	profitne	neprofitne	
	Ukupno	254776	100	150401	100	119 552	30 849	77 371
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	4909	1,9	2753	1,8	2 751	2	2 749
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	330	0,1	190	0,1	190	-	54
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	20233	7,9	13741	9,1	13 738	3	7 384
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1322	0,5	668	0,4	668	-	11
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1131	0,4	811	0,5	808	3	73
F	GRAĐEVINARSTVO	22703	8,9	13355	8,9	13 354	1	7 580
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	49120	19,3	28419	18,9	28 237	182	8 928
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	7298	2,9	4881	3,2	4 846	35	5 609
I	DJELATNOSTIM PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANJE	17872	7	11212	7,5	11 162	50	7 280
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	8595	3,4	6135	4,1	6 111	24	1 455
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	1792	0,7	953	0,6	930	23	485
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	7879	3,1	4478	3	4 478	-	375
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	25994	10,2	19034	12,7	18 899	135	8 937
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	8984	3,5	6142	4,1	6 136	6	2 069
O	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	3025	1,2	936	0,6	16	920	7 742
P	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	3927	1,5	3358	2,2	932	2 426	316
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	4430	1,7	3002	2	722	2 280	5 247
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	20245	7,9	9906	6,6	1 507	8 399	2 361
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	44931	17,6	20425	13,6	4 065	16 360	8 576
T	DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJE PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	2	0	2	0	2	-	54
U	DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	54	0	-	-	-	-	-
	Nepoznato	-	-	-	-	-	-	86

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

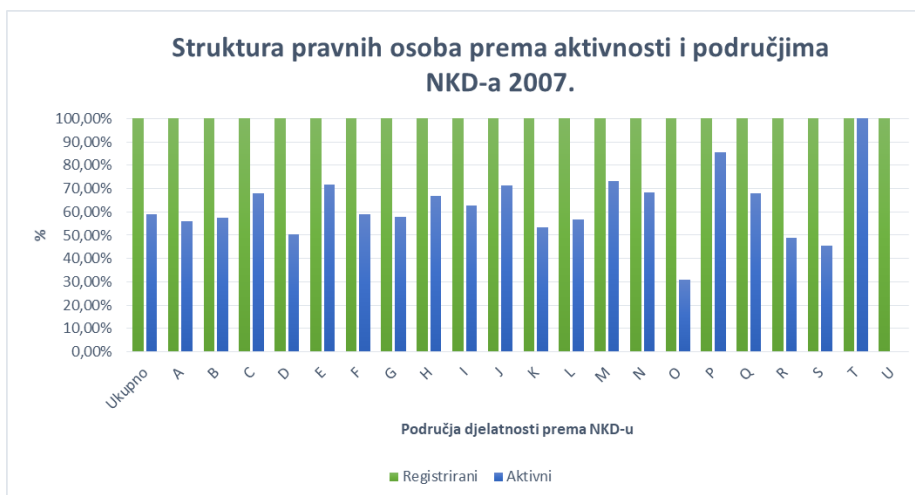
Podaci o raspodjeli poslovnih subjekata prema djelatnostima otkrivaju da više od polovice svih registriranih i aktivnih subjekata pripada četiri glavne kategorije. Najveći udio zauzima trgovina na veliko i malo, uključujući popravak motornih vozila i motocikala, s 19,3% za registrirane i 18,9% za aktivne subjekte. Slijedi prerađivačka industrija, koja čini 7,9% registriranih i 9,1% aktivnih subjekata. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti čine 10,2% registriranih i 12,7% aktivnih subjekata. Ostale uslužne djelatnosti uključuju 17,6% registriranih i 13,6% aktivnih subjekata.

Profitni subjekti čine 79,5% svih aktivnih poslovnih subjekata. Njihova raspodjela prema djelatnostima pokazuje da je 71,4% njih koncentrirano u pet glavnih sektora. Najzastupljenija je trgovina na veliko i malo, uključujući popravak motornih vozila i motocikala, koja čini 23,6% profitnih subjekata. Slijede stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti s 15,8%, prerađivačka industrija s 11,5%, građevinarstvo s 11,2%, te djelatnosti pružanja smještaja i usluživanja hrane s 9,3%.

Neprofitni aktivni subjekti čine 20,5% ukupnog broja aktivnih subjekata. Otprilike polovica njih djeluje u sektoru ostalih uslužnih djelatnosti. Preostalih 50% raspoređeno je među nekoliko ključnih područja: umjetnost, zabava i rekreacija čini 27,2%, obrazovanje 7,9%, zdravstvena zaštita i socijalna skrb 7,4%, dok javna uprava, obrana i obvezno socijalno osiguranje čine 3,0%.

Struktura poslovnih subjekata u obrtu i slobodnim zanimanjima pokazuje veću ravnotežu u usporedbi s pravnim osobama. Iako je trgovina na veliko i malo, uključujući popravak motornih vozila i motocikala, najzastupljenija djelatnost, uz trgovinu još pet drugih djelatnosti zajedno čini polovinu svih subjekata u ovoj kategoriji.

Grafikon 15. prikazuje udio aktivnih pravnih osoba u registriranim. Najviše aktivnih pravnih osoba je u području Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe (100%), Obrazovanje (86%), Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (73%), Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (72%), Informacije i komunikacije (71%) i Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (68%).

Grafikon 15. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2017.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.8.2. Struktura poslovnih subjekata prema županijama

Tablica 18: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2017.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Poduzeća i zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		Registrirana	Aktivna	Registrirana	Aktivna		
Republika Hrvatska	254 776	184 258	118 591	3 594	961	66 924	77 371
Zagrebačka županija	16 034	12 126	7 839	149	36	3 759	4 586
Krapinsko-zagorska županija	4 658	2 900	1 916	75	17	1 683	2 220
Sisačko-moslavačka županija	5 634	3 061	1 860	170	34	2 403	1 826
Karlovačka županija	5 006	3 015	2 008	138	42	1 853	1 779
Varaždinska županija	7 467	5 010	3 540	102	29	2 355	2 536
Koprivničko-križevačka županija	4 335	2 547	1 705	207	51	1 581	1 358
Bjelovarsko-bilogorska županija	4 833	2 930	1 846	210	62	1 693	1 235
Primorsko-goranska županija	21 633	16 568	10 273	149	30	4 916	8 373
Ličko-senjska županija	2 114	1 155	771	74	17	885	823
Virovitičko-podravna županija	2 835	1 504	975	119	31	1 212	993
Požeško-slavonska županija	2 259	1 157	811	53	13	1 049	991
Brodsko-posavska županija	4 809	2 847	1 864	90	20	1 872	1 895
Zadarska županija	8 640	6 061	3 954	226	73	2 353	4 163
Osječko-baranjska županija	12 328	7 107	5 032	262	87	4 959	3 728
Šibensko-kninska županija	5 470	3 437	2 102	206	49	1 827	2 284
Vukovarsko-srijemska županija	5 324	2 641	1 816	214	71	2 469	2 128
Splitsko-dalmatinska županija	26 423	19 433	12 471	435	128	6 555	10 467
Istarska županija	19 071	15 471	9 769	112	30	3 488	6 392
Dubrovačko-neretvanska županija	7 615	5 101	3 582	96	35	2 418	3 582
Međimurska županija	5 944	4 444	3 095	48	13	1 452	1 210
Grad Zagreb	82 344	65 743	41 362	459	93	16 142	14 802

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

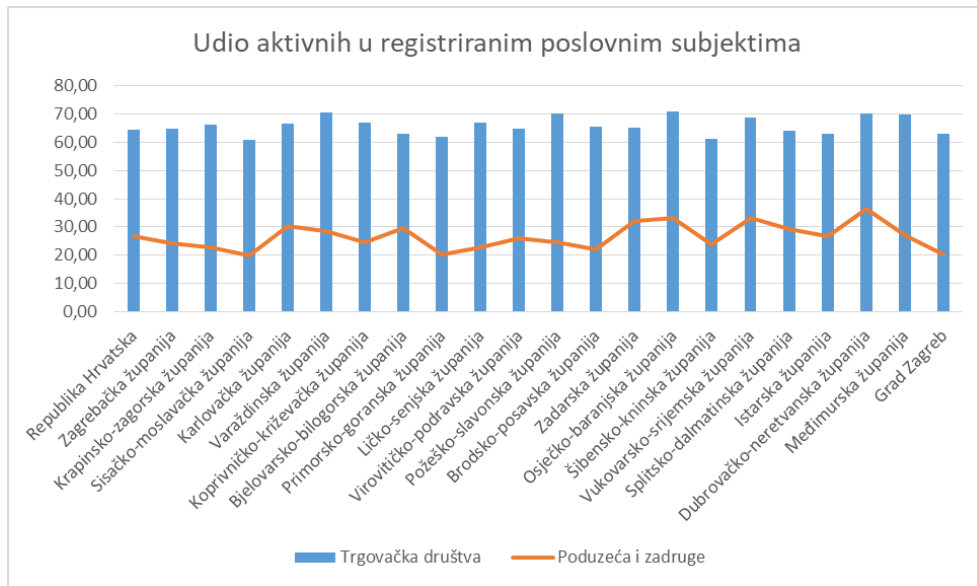
Podaci o teritorijalnoj raspodjeli poslovnih subjekata na županijskoj razini pokazuju da se nešto manje od trećine svih registriranih pravnih osoba nalazi u Gradu Zagrebu. Kada je riječ o obrtu i slobodnim zanimanjima, udio Grada Zagreba značajno je manji, iznoseći 19,1%. Splitsko-dalmatinska županija zauzima drugo mjesto po broju registriranih pravnih i fizičkih osoba, s udjelom od 10,4% za pravne osobe i 13,5% za fizičke osobe.

Tri županije s udjelom većim od 5% u registriranim pravnim osobama su Primorsko-goranska (8,5%), Istarska (7,5%) i Zagrebačka (6,3%). Taj redoslijed također vrijedi za broj fizičkih osoba.

Teritorijalna struktura aktivnih trgovačkih društava razlikuje se od raspodjele registriranih subjekata. Na primjer, udio Grada Zagreba među registriranim trgovačkim društvima iznosi 35,7%, dok je kod aktivnih društava nešto manji, 34,9%. S druge strane, Splitsko-dalmatinska županija ima udio od 10,6% u registriranim subjektima, dok je taj udio kod aktivnih subjekata 10,5%.

Grafikon 16. prikazuje udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2017. godinu po županijama, u usporedni s prosjekom Republike Hrvatske. Osječko-baranjska, Varaždinska, Dubrovačko-neretvanska i po prvi puta Međimurska županija su županije s iznadprosječnim udjelom aktivnih trgovačkih društava. Županije poput Sisačko-moslavačke, Šibensko-kninske i Primorsko-goranske zaostaju ispod državnog prosjeka.

Narančasta linija, koja prikazuje udio aktivnih poduzeća i zadruga, jasno identificira županije koje su u 2017. bile aktivnije, a koje manje u usporedbi s prosjekom Republike Hrvatske. Dubrovačko-neretvanska, Vukovarsko-srijemska i Osječko-baranjska su županije koje su imale veći udio aktivnih poduzeća i zadruga, dok Sisačko-moslavačka, Primorsko-goranska i Grad Zagreb su imale manji udio aktivnih poduzeća i zadruga u odnosu na prosjek Republike Hrvatske.

Grafikon 16. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2017.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.9. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2018.

4.9.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.

Tablica 19: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2018.

		Pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
		registrirane	struktura registriranih %	aktivne	struktura aktivnih %	profitne	neprofitne	
	Ukupno	264043	100	149973	100	127 919	20 054	79 076
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	5030	1,9	2873	1,9	2 871	2	2 682
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	323	0,1	190	0,1	190	-	46
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	20756	7,9	14357	9,6	14 354	3	7 412
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1311	0,5	688	0,5	688	-	9
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1144	0,4	821	0,5	817	4	76
F	GRAĐEVINARSTVO	23692	9	14607	9,7	14 606	1	7 916
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	49369	18,7	28959	19,3	28 774	185	8 702
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	8314	3,1	5847	3,9	5 812	35	5 637
I	DJELATNOSTIM PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANJE	19444	7,4	12825	8,6	12 775	50	7 044
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	8938	3,4	6540	4,4	6 517	23	2 253
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	1796	0,7	954	0,6	938	16	496
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	8298	3,1	4862	3,2	4 862	-	424
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	27063	10,2	20157	13,4	20 001	156	9 708
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	9681	3,7	6694	4,5	6 690	4	2 402
O	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	3030	1,1	977	0,7	16	961	7 173
P	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	4043	1,5	3477	2,3	1 023	2 454	425
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	4555	1,7	2777	1,9	788	1 989	5 149
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	20881	7,9	7123	4,7	1 677	5 446	2 502
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	46319	17,5	15242	10,2	4 518	10 724	8 898
T	DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJE PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	2	0	2	0	2	-	52
U	DJELATNOSTI IZVANTERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	54	0	1	-	-	1	-
	Nepoznato	-	-	-	-	-	-	70

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

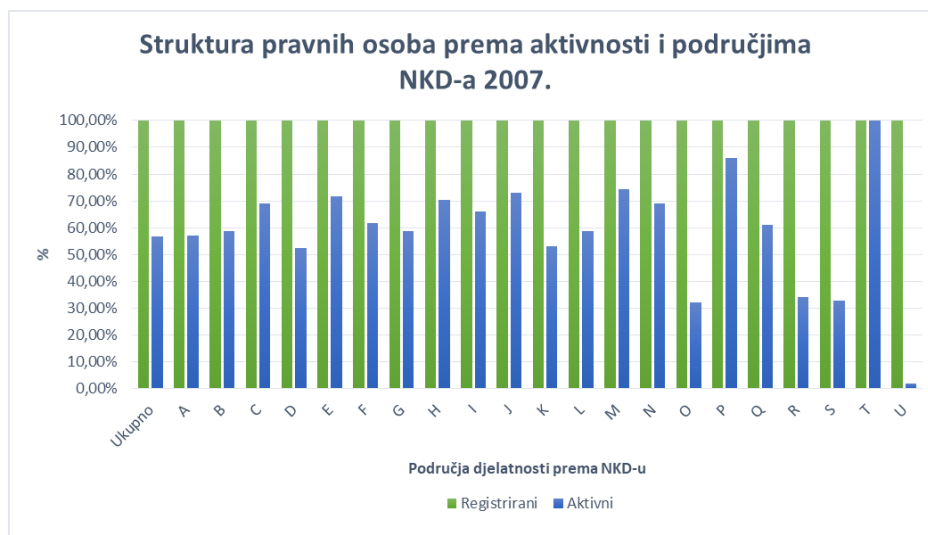
Podaci o strukturi poslovnih subjekata prema djelatnostima otkrivaju da više od polovice registriranih i aktivnih subjekata pripada četiri glavna sektora. Najzastupljenija djelatnost je trgovina na veliko i malo, uključujući popravak motornih vozila i motocikala, koja čini 18,8% registriranih i 19,3% aktivnih subjekata. Slijedi prerađivačka industrija s 7,9% registriranih i 9,6% aktivnih subjekata. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti čine 10,2% registriranih i 13,4% aktivnih subjekata. Ostale uslužne djelatnosti obuhvaćaju 17,5% registriranih i 10,2% aktivnih subjekata.

Profitni subjekti čine 85,3% svih aktivnih poslovnih subjekata. Njihova raspodjela prema djelatnostima pokazuje da je 70,7% koncentrirano u pet glavnih sektora. Najveći udio zauzima trgovina na veliko i malo, uključujući popravak motornih vozila i motocikala, s 22,5%. Slijede stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti s 15,6%, prerađivačka industrija s 11,2%, građevinarstvo s 11,4%, te djelatnosti pružanja smještaja i usluživanja hrane s 10,0%.

Neprofitni aktivni subjekti čine 14,7% svih aktivnih poslovnih subjekata. Otprilike polovica njih djeluje u sektoru ostalih uslužnih djelatnosti. Preostalih 50% raspoređeno je među nekoliko ključnih područja: umjetnost, zabava i rekreacija čini 24,7%, obrazovanje 11,1%, zdravstvena zaštita i socijalna skrb 9,0%, dok javna uprava, obrana i obvezno socijalno osiguranje čine 4,4%.

Struktura poslovnih subjekata u obrtu i slobodnim zanimanjima pokazuje veću ravnotežu u usporedbi s pravnim osobama. Iako je trgovina na veliko i malo, uključujući popravak motornih vozila i motocikala, najzastupljenija djelatnost, uz trgovinu još pet drugih djelatnosti zajedno čini polovinu svih subjekata u ovoj kategoriji.

Grafikon 17. prikazuje udio aktivnih pravnih osoba u registriranim. Najviše aktivnih pravnih osoba je u području Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe (100%), Obrazovanje (86%), Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (74%), Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (72%), Informacije i komunikacije (73%) i Prijevoz i skladištenje (70%).

Grafikon 17. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2018.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.9.2. Struktura poslovnih subjekata prema županijama

Tablica 20: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2018.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Poduzeća i zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		Registrirana	Aktivna	Registrirana	Aktivna		
Republika Hrvatska	264 043	191 935	126 982	3 519	937	68 592	79 076
Zagrebačka županija	16 524	12 553	8 460	142	38	3 829	4 660
Krapinsko-zagorska županija	4 797	3 015	2 066	73	17	1 709	2 271
Sisačko-moslavačka županija	5 822	3 208	2 034	162	36	2 452	1 892
Karlovačka županija	5 150	3 131	2 113	129	33	1 890	1 747
Varaždinska županija	7 745	5 247	3 743	101	25	2 397	2 562
Koprivničko-križevačka županija	4 447	2 644	1 803	197	47	1 606	1 334
Bjelovarsko-bilogorska županija	4 986	3 065	2 021	207	56	1 714	1 239
Primorsko-goranska županija	22 353	17 168	10 834	150	30	5 035	8 430
Ličko-senjska županija	2 237	1 252	868	75	14	910	829
Virovitičko-podravska županija	2 889	1 540	1 026	116	28	1 233	1 023
Požeško-slavonska županija	2 319	1 206	873	52	12	1 061	1 042
Brodsko-posavska županija	4 963	2 950	1 972	92	22	1 921	1 882
Zadarska županija	9 228	6 572	4 467	221	65	2 435	4 123
Osječko-baranjska županija	12 855	7 528	5 432	259	92	5 068	3 974
Šibensko-kninska županija	5 733	3 656	2 252	209	48	1 874	2 371
Vukovarsko-srijemska županija	5 622	2 873	1 991	219	76	2 530	2 105
Splitsko-dalmatinska županija	27 479	20 323	13 499	429	134	6 727	10 657
Istarska županija	19 619	15 933	10 117	110	26	3 576	6 492
Dubrovačko-neretvanska županija	7 882	5 299	3 779	96	35	2 487	3 662
Međimurska županija	6 153	4 607	3 269	48	11	1 498	1 215
Grad Zagreb	85 240	68 162	44 363	438	92	16 640	15 566

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

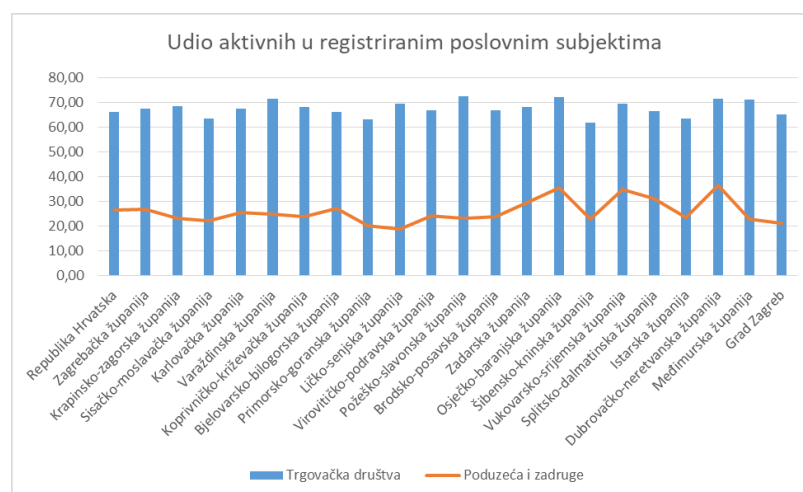
Podaci o teritorijalnoj raspodjeli poslovnih subjekata na županijskoj razini pokazuju da se nešto manje od trećine svih registriranih pravnih osoba nalazi u Gradu Zagrebu. Međutim, udio Grada Zagreba među subjektima obrta i slobodnih zanimanja značajno je manji i iznosi 19,7%. Na drugom mjestu po broju registriranih pravnih i fizičkih osoba nalazi se Splitsko-dalmatinska županija, s udjelom od 10,4% za pravne osobe i 13,5% za fizičke osobe.

Tri županije s udjelom većim od 5% u registriranim pravnim osobama su Primorsko-goranska (8,5%), Istarska (7,4%) i Zagrebačka (6,3%). Taj redoslijed također vrijedi i za broj fizičkih osoba.

Teritorijalna struktura aktivnih trgovačkih društava razlikuje se od raspodjele registriranih subjekata. Na primjer, udio Grada Zagreba među registriranim trgovačkim društvima iznosi 35,5%, dok je kod aktivnih društava nešto manji i iznosi 34,9%. S druge strane, Splitsko-dalmatinska županija ima udio od 10,6% kako među aktivnim, tako i među registriranim subjektima.

Grafikon 18. prikazuje udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2018. godinu po županijama, u usporedbi s prosjekom Republike Hrvatske. Požeško-slavonska, Osječko-baranjska i Varaždinska županija su iznad prosjeka Republike Hrvatske s udjelom aktivnih trgovačkih društava. S druge strane, Šibensko-kninska, Primorsko-goranska i Istarska županija ostaju ispod prosjeka.

Što se tiče poduzeća i zadruge, Dubrovačko-neretvanska, Vukovarsko-srijemska i Osječko-baranjska su županije s većim udjelom aktivnih poduzeća i zadruga u odnosu na prosjek Republike Hrvatske. Ličko-senjska, Primorsko-goranska i Grad Zagreb imaju ispod državnog prosjeka udio aktivnih poduzeća i zadruga.

Grafikon 18. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2018.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.10. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2019.

4.10.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.

Tablica 21: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2019.

		Pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
		registrirane	struktura registriranih %	aktivne	struktura aktivnih %	profitne	neprofitne	
	Ukupno	280017	100	160630	100	127 922	32 708	83 811
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	5231	1,9	2731	1,7	2 729	2	2 662
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	331	0,1	191	0,1	191	-	45
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	21870	7,8	14213	8,8	14 210	3	7 721
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1349	0,5	635	0,4	635	-	9
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1199	0,4	802	0,5	799	3	77
F	GRAĐEVINARSTVO	25987	9,3	15245	9,5	15 244	1	8 707
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	51574	18,4	27610	17,2	27 424	186	8 686
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	9729	3,5	6506	4,1	6 471	35	5 964
I	DJELATNOSTIM PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANJE	21594	7,7	12610	7,9	12 559	51	6 903
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	9626	3,4	6730	4,2	6 706	24	3 105
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	1782	0,6	916	0,6	309	13	510
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	8889	3,2	4882	3	4 882	-	483
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	28699	10,2	20351	12,7	20 199	152	11 101
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	10604	3,8	6819	4,2	6 813	6	2 901
O	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	3067	1,1	974	0,6	19	955	6 891
P	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	4195	1,5	3525	2,2	1 063	2 462	616
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	4785	1,7	3221	2	868	2 353	5 085
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	21582	7,7	10789	6,7	1 692	9 097	2 720
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	47868	17,1	21878	13,6	4 513	17 365	9 518
T	DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJE PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	2	0	2	0	2	-	50
U	DJELATNOSTI IZVANTERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	54	0	-	-	-	-	-
	Nepoznato	-	-	-	-	-	-	57

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

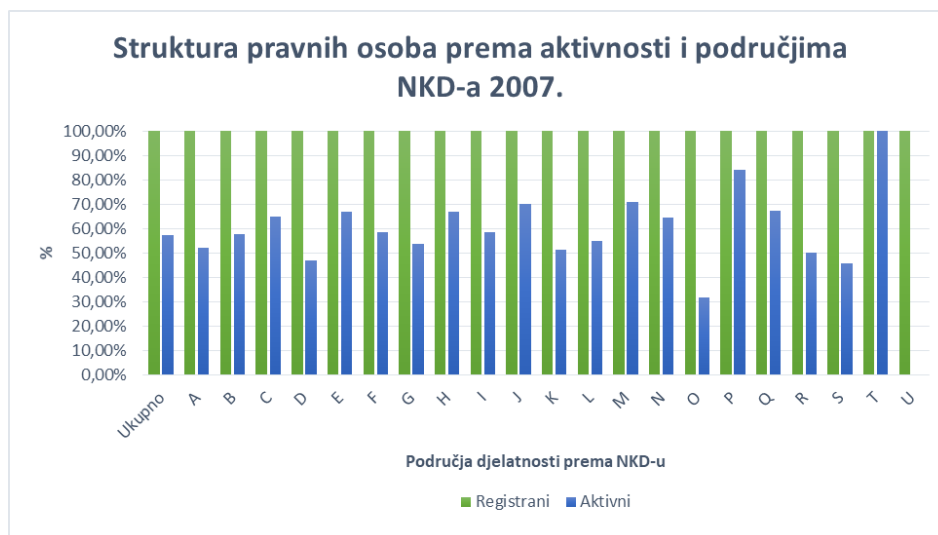
Podaci pokazuju da se više od polovine registriranih i aktivnih subjekata nalazi u četiri glavna sektora. Trgovina na veliko i malo, uključujući popravak vozila, čini 18,4% registriranih i 17,2% aktivnih subjekata. Prerađivačka industrija ima 7,8% registriranih i 8,8% aktivnih. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti obuhvaćaju 10,2% registriranih i 12,7% aktivnih subjekata, dok ostale uslužne djelatnosti čine 17,1% registriranih i 13,6% aktivnih subjekata.

Profitni subjekti čine 79,6% svih aktivnih poslovnih subjekata. Njihova raspodjela prema djelatnostima pokazuje da je 70% koncentrirano u pet glavnih sektora. Najzastupljenija je trgovina na veliko i malo te popravak vozila s udjelom od 21,4%. Slijede stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti s 15,8%, prerađivačka industrija s 11,1%, građevinarstvo s 11,9% te ugostiteljstvo i smještaj s 9,8%.

Neprofitni subjekti čine 20,4% aktivnih subjekata. Polovica njih djeluje u ostalim uslužnim djelatnostima. Ostali su raspoređeni u umjetnost, zabavu i rekreaciju (27,8%), obrazovanje (7,5%), zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb (7,2%), te javnu upravu i obranu (2,9%).

Struktura djelatnosti poslovnih subjekata u obrtu i slobodnim zanimanjima pokazuje veću ravnotežu u usporedbi s pravnim osobama. Najzastupljenija djelatnost su stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti. Osim njih, još pet drugih djelatnosti zajedno čini polovinu svih subjekata u ovoj kategoriji.

Grafikon 19. prikazuje udio aktivnih pravnih osoba u registriranim. Najviše aktivnih pravnih osoba je u području Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe (100%), Obrazovanje (84%), Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (71%), Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (67%), Informacije i komunikacije (70%) i Prijevoz i skladištenje (68%).

Grafikon 19. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2019.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.10.2. Struktura poslovnih subjekata prema županijama

Tablica 22: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2019.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Poduzeća i zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		Registrirana	Aktivna	Registrirana	Aktivna		
Republika Hrvatska	280 017	206 228	127 081	3 539	841	70 250	83 811
Zagrebačka županija	17 569	13 507	8 608	143	34	3 919	5 011
Krapinsko-zagorska županija	5 036	3 223	2 107	74	17	1 739	2 399
Sisačko-moslavačka županija	6 156	3 500	2 088	162	31	2 494	2 046
Karlovačka županija	5 411	3 350	2 119	130	32	1 931	1 829
Varaždinska županija	8 220	5 678	3 786	101	22	2 441	2 675
Kopriivničko-križevačka županija	4 704	2 871	1 823	197	43	1 626	1 453
Bjelovarsko-bilogorska županija	5 290	3 327	2 067	207	49	1 756	1 281
Primorsko-goranska županija	23 561	18 261	10 709	151	26	5 149	8 702
Ličko-senjska županija	2 361	1 355	877	75	11	931	838
Virovitičko-podavska županija	3 033	1 657	1 037	116	24	1 260	1 050
Požeško-slavonska županija	2 426	1 289	889	53	8	1 084	1 098
Brodsko-posavska županija	5 219	3 160	1 957	92	20	1 967	2 006
Zadarska županija	9 894	7 154	4 470	220	61	2 520	4 257
Osječko-baranjska županija	13 709	8 256	5 462	265	86	5 188	4 292
Šibensko-kninska županija	6 026	3 896	2 257	203	45	1 927	2 492
Vukovarsko-srijemska županija	5 955	3 148	1 980	218	65	2 589	2 190
Splitsko-dalmatinska županija	29 066	21 716	13 533	433	124	6 917	11 141
Istarska županija	20 808	17 041	10 180	112	23	3 655	6 884
Dubrovačko-neretvanska županija	8 282	5 637	3 833	96	34	2 549	3 778
Međimurska županija	6 467	4 901	3 233	49	11	1 517	1 303
Grad Zagreb	90 824	73 301	44 066	442	75	17 081	17 086

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

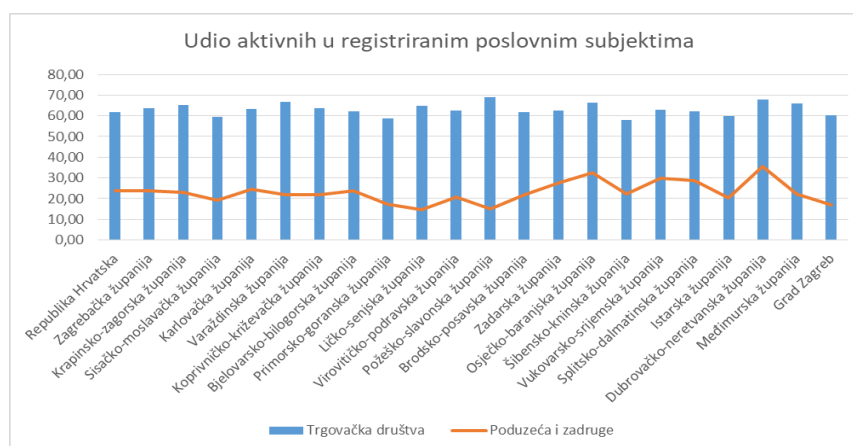
Podaci o teritorijalnoj raspodjeli poslovnih subjekata na razini županija ukazuju da se nešto manje od trećine svih registriranih pravnih osoba nalazi u Gradu Zagrebu. Međutim, udio Grada Zagreba među subjektima obrta i slobodnih zanimanja znatno je manji, iznoseći 20,4%. Na drugom mjestu po broju registriranih pravnih i fizičkih osoba nalazi se Splitsko-dalmatinska županija, s udjelom od 10,4% za pravne osobe i 13,3% za fizičke osobe.

Tri županije koje imaju više od 5% udjela u registriranim pravnim osobama su Primorsko-goranska s 8,4%, Istarska s 7,4% i Zagrebačka s 6,3%. Ovaj redosljed također vrijedi i za broj fizičkih osoba u tim županijama.

Teritorijalna raspodjela aktivnih trgovačkih društava razlikuje se od raspodjele registriranih subjekata. Na primjer, udio Grada Zagreba među registriranim trgovačkim društvima je 35,5%, dok je među aktivnima nešto manji, 34,7%. S druge strane, Splitsko-dalmatinska županija ima udio od 10,7% u aktivnim subjektima, dok je kod registriranih subjekata taj udio 10,5%.

Grafikon 20. pokazuje udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2019. godinu po županijama, uspoređujući ih s prosjekom Republike Hrvatske. Požeško-slavonska, Dubrovačko-neretvanska i Varaždinska županija ističu se s iznadprosječnim udjelom aktivnih trgovačkih društava, dok županije poput Šibensko-kninske, Primorsko-goranske i Varaždinske zaostaju ispod prosjeka.

Također, grafikon jasno prikazuje koje županije imaju jaču, a koje slabiju poslovnu aktivnost u odnosu na državni prosjek, što se tiče poduzeća i zadruga. Dubrovačko-neretvanska, Osječko-baranjska i Vukovarsko-srijemska županija imaju iznadprosječan udio aktivnih poduzeća i zadruga. S druge strane, Požeško-slavonska, Ličko-senjska i Grad Zagreb nalaze se ispod državnog prosjeka.

Grafikon 20. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2019.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.11. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2020.

4.11.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.

Tablica 23: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2020.

	Pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
	registrirane	struktura registriranih %	aktivne	struktura aktivnih %	profitne	neprofitne	
Ukupno	292538	100	165720	100	132 004	33 716	84 771
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	5480	1,9	2860	1,7	2 858	2	2 660
B RUDARSTVO I VAĐENJE	340	0,1	190	0,1	190	-	42
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	22778	7,8	14689	8,9	14 686	3	7 729
D OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1433	0,5	693	0,4	693	-	10
E OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1259	0,4	830	0,5	827	3	79
F GRAĐEVINARSTVO	28077	9,6	16523	10	16 522	1	9 142
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	53140	18,2	27691	16,7	27 500	191	8 509
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	10509	3,6	6798	4,1	6 764	34	5 824
I DJELATNOSTIM PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANJE	23304	8	13095	7,9	13 045	50	6 754
J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	10238	3,5	7032	4,2	7 006	26	3 162
K FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	1832	0,6	931	0,6	912	19	510
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	9426	3,2	5024	3	5 024	-	498
M STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	29891	10,2	20877	12,6	20 717	160	12 280
N ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	11262	3,8	6962	4,2	6 958	4	3 003
O JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	3058	1	919	0,6	15	964	5 948
P DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	4309	1,5	3564	2,2	1 074	2 490	745
Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	4980	1,7	3318	2	935	2 383	5 148
R UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	22161	7,6	11208	6,8	1 746	9 462	2 786
S OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	49005	16,8	22454	13,5	4 531	17 923	9 843
T DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJE PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	2	0	1	0	1	-	48
U DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	54	0	1	0	-	1	-
Nepoznato	-	-	-	-	-	-	51

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

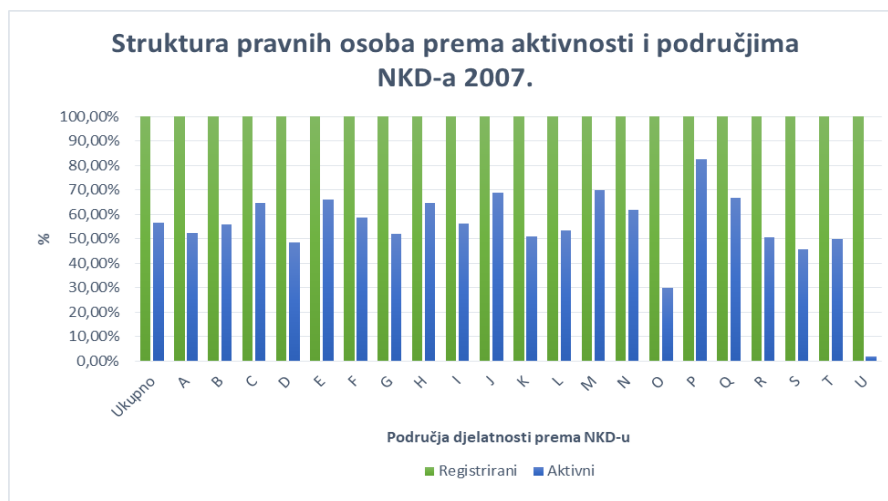
Prema podacima o strukturi poslovnih subjekata prema djelatnostima, više od polovice svih registriranih i aktivnih subjekata pripada četiri glavna sektora. Najveći udio zauzima Trgovina na veliko i malo te popravak motornih vozila i motocikala, koja čini 18,2% registriranih i 16,7% aktivnih subjekata. Slijedi Prerađivačka industrija s udjelom od 7,8% među registriranim i 8,9% među aktivnim subjektima. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti čine 10,2% registriranih i 12,6% aktivnih subjekata. Na kraju, Ostale uslužne djelatnosti čine 16,8% registriranih i 13,5% aktivnih subjekata.

Profitni subjekti čine 79,7% svih aktivnih poslovnih subjekata, a njihova raspodjela po djelatnostima pokazuje značajnu koncentraciju u nekoliko ključnih sektora. Najveći udio imaju subjekti u Trgovini na veliko i malo, te popravku motornih vozila i motocikala, koji čine 20,8% profitnih subjekata. Slijede Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti s 15,7%, dok Prerađivačka industrija čini 11,1%. Građevinarstvo ima udjel od 12,5%, a Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane čine 9,9%.

Neprofitni aktivni subjekti čine 20,3% svih aktivnih poslovnih subjekata. Od njih, polovina se angažira u djelatnostima Ostalih uslužnih djelatnosti. Preostali neprofitni subjekti raspoređeni su u nekoliko drugih sektora: Umjetnost, zabava i rekreacija čini 28,1%, Obrazovanje 7,4%, Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi 7,1%, dok Javna uprava i obrana, uz obvezno socijalno osiguranje, čini 2,9%.

Struktura djelatnosti među poslovnim subjektima u sektoru obrta i slobodnih zanimanja pokazuje značajnu ravnotežu u usporedbi s pravnim osobama. Najzastupljenija djelatnost su Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti. Pored njih, još pet drugih djelatnosti zajedno čini polovicu svih subjekata u ovom sektoru.

Grafikon 21. prikazuje udio aktivnih pravnih osoba u registriranim. Najviše aktivnih pravnih osoba je u području Obrazovanje (83%), Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (70%), Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (66%), Informacije i komunikacije (69%), Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (67%) i Prijevoz i skladištenje (65%).

Grafikon 21. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2020.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.11.2. Struktura poslovnih subjekata prema županijama

Tablica 24: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2020.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Poduzeća i zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		Registrirana	Aktivna	Registrirana	Aktivna		
Republika Hrvatska	292 538	217 352	131 180	3 563	824	71 623	84 771
Zagrebačka županija	18 411	14 287	8 944	143	34	3 981	5 053
Krapinsko-zagorska županija	5 264	3 430	2 202	75	17	1 759	2 466
Sisačko-moslavačka županija	6 436	3 740	2 186	163	26	2 533	2 123
Karlovačka županija	5 642	3 551	2 236	131	29	1 960	18 834
Varaždinska županija	8 588	6 026	4 011	100	19	2 462	2 725
Koprivničko-križevačka županija	4 887	3 031	1 880	198	39	1 658	1 517
Bjelovarsko-bilogorska županija	5 536	3 542	2 165	208	48	1 786	1 279
Primorsko-goranska županija	24 623	19 209	11 017	152	29	5 262	8 792
Ličko-senjska županija	2 456	1 440	906	74	10	942	834
Virovitičko-podravska županija	3 177	1 778	1 086	116	22	1 283	1 071
Požeško-slavonska županija	2 531	1 373	920	53	8	1 105	1 101
Brodsko-posavska županija	5 433	3 336	2 006	92	22	2 005	2 016
Zadarska županija	10 509	7 697	4 802	220	57	2 592	4 275
Osječko-baranjska županija	14 362	8 827	5 622	268	82	5 267	4 451
Šibensko-kninska županija	6 281	4 088	2 296	206	43	1 987	2 500
Vukovarsko-srijemska županija	6 262	3 403	2 081	217	66	2 642	2 243
Splitsko-dalmatinska županija	30 306	22 806	13 927	436	123	7 064	10 935
Istarska županija	21 675	17 838	10 356	114	22	3 723	7 179
Dubrovačko-neretvanska županija	8 577	5 870	3 866	97	34	2 610	3 701
Međimurska županija	6 762	5 165	3 366	49	10	1 548	1 323
Grad Zagreb	94 820	76 915	45 305	451	24	17 454	17 353

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

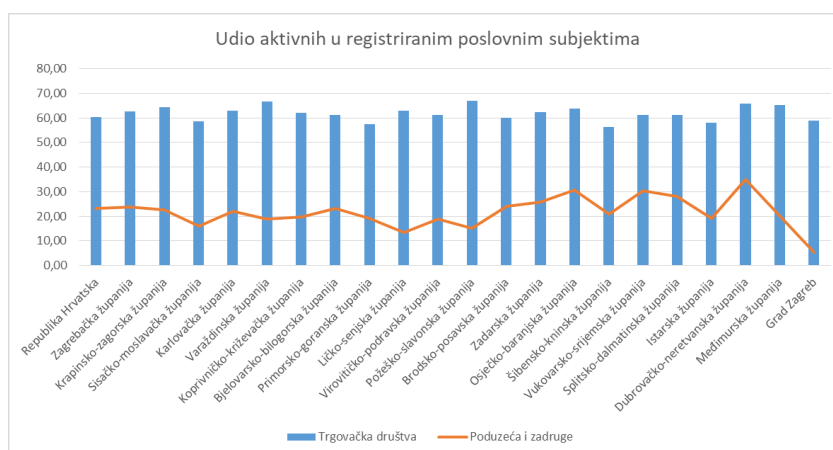
Podaci o rasporedu poslovnih subjekata prema županijama pokazuju da gotovo trećina svih registriranih pravnih osoba ima sjedište u Gradu Zagrebu. Međutim, udio Grada Zagreba među subjektima obrta i slobodnih zanimanja znatno je manji i iznosi 20,5%. Splitsko-dalmatinska županija zauzima drugo mjesto u pogledu broja registriranih pravnih i fizičkih osoba, s udjelom od 10,4% za pravne osobe i 12,9% za fizičke osobe.

Tri županije s udjelom većim od 5% u registriranim pravnim osobama su Primorsko-goranska, s 8,4%, Istarska s 7,4%, i Zagrebačka s 6,3%. Ovaj redoslijed se također održava i u broju fizičkih osoba u tim županijama.

Teritorijalna raspodjela aktivnih trgovačkih društava razlikuje se od raspodjele registriranih subjekata. Na primjer, dok Grad Zagreb čini 35,4% registriranih trgovačkih društava, njegov udjel u aktivnim društvima iznosi 34,5%. S druge strane, Splitsko-dalmatinska županija ima udjel od 10,6% u aktivnim subjektima, dok je u registriranim subjektima taj udjel 10,5%.

Grafikon 22. pokazuje udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2020. po županijama, uspoređujući ih s prosjekom Republike Hrvatske. Dubrovačko-neretvanska, Požeško-slavonska i Varaždinska županija i dalje se ističu kao županije s iznadprosječnim udjelom aktivnih trgovačkih društava, pokazujući kontinuirano snažnu poslovnu aktivnost. S druge strane, Šibensko-kninska, Primorsko-goranska i Istarska županija ostaju ispodprosječne.

Zatim, što se tiče udjela aktivnih poduzeća i zadruga u odnosu na državni prosjek, Dubrovačko-neretvanska, Vukovarsko-srijemska i Osječko-baranjska županija zadržavaju vodeće pozicije s iznadprosječnim udjelom, dok Grad Zagreb, Ličko-senjska i Požeško-slavonska županija ostaju ispod prosjeka.

Grafikon 22. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2020.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.12. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2021.

4.12.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.

Tablica 25: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2021.

	Pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
	registrirane	struktura registriranih %	aktivne	struktura aktivnih %	profitne	neprofitne	
Ukupno	307413	100	168242	100	133 928	33 514	88 205
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	5772	1,9	2953	1,8	2 604	2	2 645
B RUDARSTVO I VAĐENJE	344	0	168	0,1	184	-	40
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	24058	7,8	15084	9	14 949	3	7 994
D OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1567	0,5	742	0,4	739	-	10
E OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1333	0,4	859	0,5	856	2	93
F GRAĐEVINARSTVO	30840	10	18065	10,7	17 998	1	9 832
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	54843	17,8	27124	16,1	26 845	195	8 415
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	11309	3,7	6531	3,9	6 488	34	5 769
I DJELATNOSTIM PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANJE	24806	8,1	12789	7,6	12 694	50	6 604
J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	11151	3,6	7523	4,5	7 498	28	3 611
K FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	1840	0,6	946	0,6	921	15	526
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	10285	3,3	5493	3,3	5 491	-	528
M STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	31476	10,2	21377	12,7	21 189	156	13 627
N ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	11964	3,9	7046	4,2	7 025	3	3 164
O JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	3069	1	911	0,5	17	893	6 043
P DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	4448	1,4	3613	2,1	1 095	2 518	879
Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	5207	1,7	3383	2	967	2 399	5 092
R UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	22837	7,4	11363	6,8	1 811	9 537	2 914
S OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	50244	16,3	22253	13,2	4 565	17 678	10 328
T DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJE PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	2	0	1	0	1	-	46
U DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	54	0	-	0	-	-	-
Nepoznato	-	-	-	-	-	-	45

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

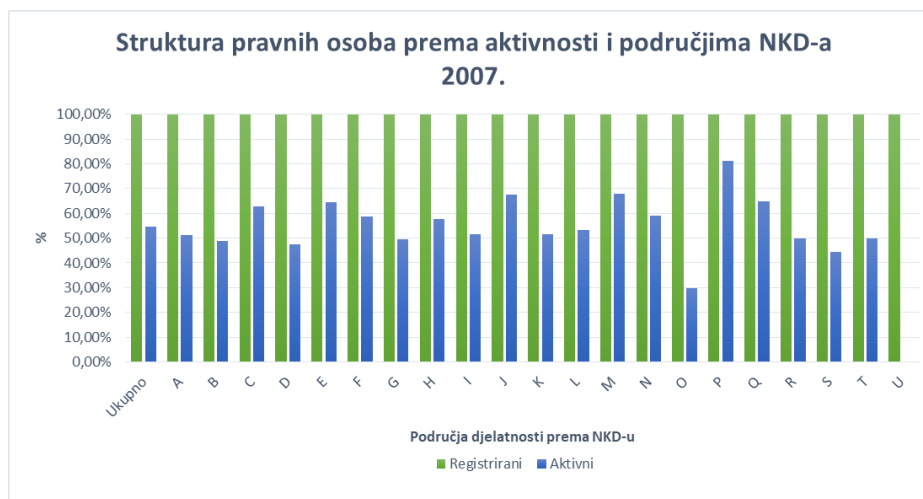
Analiza strukture poslovnih subjekata po djelatnostima pokazuje da više od polovice registriranih i aktivnih subjekata pripada u četiri glavne kategorije. Trgovina na veliko i malo te popravak vozila čine 17,8% registriranih i 16,1% aktivnih subjekata. Prerađivačka industrija obuhvaća 7,8% registriranih i 9,0% aktivnih. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti imaju udio od 10,2% među registriranimima i 12,7% među aktivnima, dok Ostale uslužne djelatnosti čine 16,3% registriranih i 13,2% aktivnih subjekata.

Udio profitnih subjekata među aktivnim poslovnim subjektima čini 79,6%. Njihova raspodjela prema djelatnostima pokazuje da se 69,9% nalazi unutar pet glavnih sektora: najzastupljenija je trgovina na veliko i malo te popravak vozila s 20,0%, slijede stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti s 15,8%, prerađivačka industrija s 11,2%, građevinarstvo s 13,4%, te usluge smještaja i hrane s 9,5%.

Udio neprofitnih aktivnih subjekata čini 19,9% ukupnih aktivnih poslovnih entiteta. Polovina tih subjekata djeluje u sektoru ostalih uslužnih djelatnosti. Preostalih 50% raspoređeno je među različitim područjima, uključujući umjetnost, zabavu i rekreaciju (28,5%), obrazovanje (7,5%), zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb (7,2%), te javnu upravu i obranu s obveznim socijalnim osiguranjem (2,7%).

Struktura djelatnosti poslovnih subjekata obrta i slobodnih zanimanja je značajno uravnotežena u usporedbi s pravnim osobama. Najzastupljenija djelatnost u ovom sektoru su stručne, znanstvene i tehničke usluge. Pored te glavne djelatnosti, još pet drugih djelatnosti zajedno čini polovicu svih subjekata u ovom području.

Grafikon 23. prikazuje udio aktivnih pravnih osoba u registriranim. Najviše aktivnih pravnih osoba je u području Obrazovanje (81%), Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (68%), Informacije i komunikacije (67%), Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (65%), Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (64%), i Prerađivačka industrija (63%).

Grafikon 23. Struktura pravnih osoba prema djelatnosti i područjima NKD-a 2007. za 2021.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.12.2. Struktura poslovnih subjekata prema županijama

Tablica 26: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2021.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Poduzeća i zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		registrirana	aktivna	registrirana	aktivna		
Republika Hrvatska	307 413	230 741	133 928	3 593	800	73 133	88 205
Zagrebačka županija	19 548	15 344	9 372	142	29	4 062	5 215
Krapinsko-zagorska županija	5 528	3 663	2 318	75	17	1 790	2 522
Sisačko-moslavačka županija	6 802	4 064	2 321	163	28	2 575	2 240
Karlovačka županija	5 913	3 794	2 287	130	26	1 989	1 911
Varaždinska županija	9 049	6 450	4 170	96	18	2 503	2 829
Koprivničko-križevačka županija	5 095	3 209	1 942	198	36	1 688	1 612
Bjelovarsko-bilogorska županija	5 712	3 762	2 224	209	44	1 741	1 281
Primorsko-goranska županija	25 794	20 289	11 150	155	35	5 250	9 134
Ličko-senjska županija	2 576	1 536	925	75	11	965	832
Virovitičko-podravska županija	3 323	1 900	1 156	117	21	1 306	1 123
Požeško-slavonska županija	2 657	1 472	946	52	7	1 133	1 126
Brodsko-posavska županija	5 732	3 597	2 117	90	21	2 045	2 172
Zadarska županija	11 139	8 263	4 967	218	50	2 658	4 308
Osječko-baranjska županija	15 132	9 478	5 692	271	84	5 385	4 677
Šibensko-kninska županija	6 599	4 339	2 330	205	47	2 055	2 602
Vukovarsko-srijemska županija	6 647	3 713	2 197	212	64	2 722	2 317
Splitsko-dalmatinska županija	31 800	24 167	14 176	431	126	7 202	11 668
Istarska županija	22 844	18 933	10 622	111	17	3 800	7 557
Dubrovačko-neretvanska županija	8 919	6 157	3 882	100	34	2 662	3 775
Međimurska županija	7 064	5 434	3 374	48	9	1 582	1 389
Grad Zagreb	99 467	81 177	45 760	441	76	17 849	17 915

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

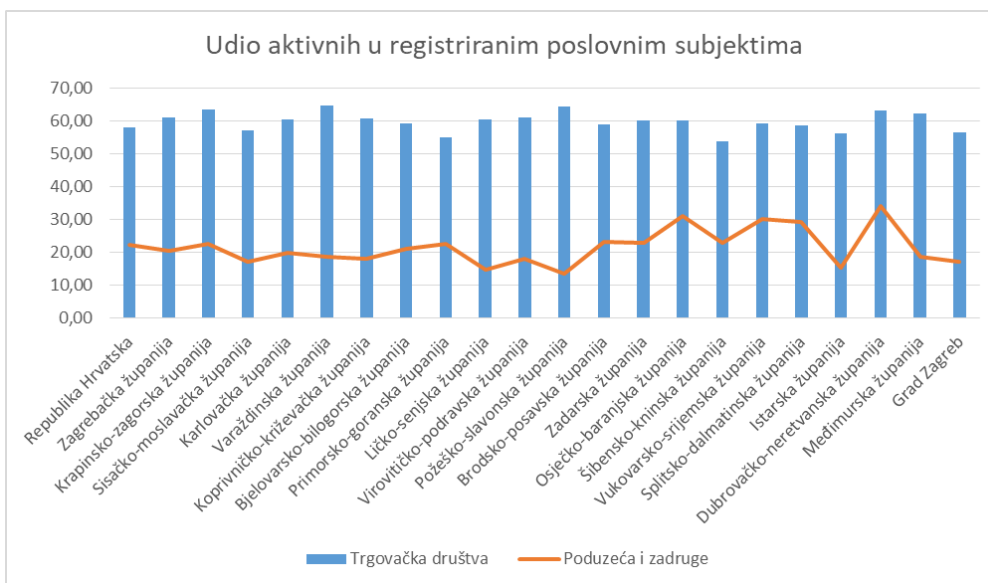
Podaci o teritorijalnoj raspoređenosti poslovnih subjekata na razini županija pokazuju da nešto manje od trećine ukupno registriranih pravnih osoba ima sjedište u Gradu Zagrebu. Međutim, udio Grada Zagreba među subjektima obrta i slobodnih zanimanja znatno je manji, iznosi 20,3%. Na drugom mjestu po broju registriranih pravnih i fizičkih osoba nalazi se Splitsko-dalmatinska županija, s udjelom od 10,5% u registriranim subjektima i 13,2% u fizičkim osobama.

Tri županije s udjelom većim od 5% u broju registriranih pravnih osoba su Primorsko-goranska, Istarska i Zagrebačka, s udjelima od 8,4%, 7,4% i 6,4% respektivno. Ovaj redoslijed se podudara i s raspodjelom fizičkih osoba po županijama.

Teritorijalna raspodjela aktivnih trgovačkih društava razlikuje se od raspodjele registriranih subjekata. Primjerice, udio Grada Zagreba među registriranim trgovačkim društvima iznosi 35,2%, dok je među aktivnim društvima nešto manji, 34,2%. S druge strane, Splitsko-dalmatinska županija ima udjel od 10,6% među aktivnim subjektima, dok je taj udjel kod registriranih subjekata 10,5%.

Grafikon 24. pokazuje udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2021. godinu po županijama, u usporedbi s prosjekom Republike Hrvatske. Požeško-slavonska, Dubrovačko-neretvanska i Varaždinska županija i dalje dominiraju s iznadprosječnim udjelom aktivnih trgovačkih društava, čime potvrđuju svoju kontinuiranu snagu. S druge strane, Primorsko-goranska, Šibensko-kninska i Istarska županija i dalje zaostaju ispod državnog prosjeka.

Narančasta linija, koja prikazuje udio aktivnih poduzeća i zadruga, ističe da Dubrovačko-neretvanska, Osječko-baranjska i Vukovarsko srijemska županija imaju veći udio aktivnih poduzeća i zadruga u odnosu na državni prosjek. Grad Zagreb, Požeško-slavonska i Međimurska županija se nalaze ispod državnog prosjeka.

Grafikon 24. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2021.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.13. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2022.

4.13.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.

Tablica 27: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2022.

		Pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
		registrirane	struktura registriranih %	aktivne	struktura aktivnih %	profitne	neprofitne	
	Ukupno	323945	100	173462	100	139 313	34 149	91 326
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	5994	1,9	2532	1,5	2 530	2	2 611
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	356	0,1	190	0,1	190	-	38
C	PRERADIVAČKA INDUSTRIJA	25333	7,8	15467	8,9	15 464	3	8 162
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1786	0,6	848	0,5	848	-	16
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1406	0,4	862	0,5	859	3	96
F	GRAĐEVINARSTVO	33638	10,4	19469	11,2	19 468	1	10 570
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	56556	17,5	26681	15,4	26 482	199	8 199
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	12161	3,8	6810	3,9	6 776	34	5 784
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANJE	26485	8,2	13073	7,5	13 023	50	6 361
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	12321	3,8	8310	4,8	8 285	25	3 476
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	1880	0,6	970	0,6	943	27	522
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	11459	3,5	6068	3,5	6 068	-	569
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	33399	10,3	22261	12,8	22 094	167	15 314
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	12955	4	7477	4,3	7 474	3	3 437
O	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	3073	0,9	914	0,5	16	898	6 029
P	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	4601	1,4	3668	2,1	1 108	2 560	1 179
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	5407	1,7	3463	2	1 092	2 371	5 011
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	23523	7,3	11665	6,7	1 891	9 774	3 051
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	51556	15,9	22733	13,1	4 701	18 032	10 827
T	DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJE PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	2	0	1	0	1	-	37
U	DJELATNOSTI IZVANTERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	54	0	-	-	-	-	-
	Nepoznato	-	-	-	-	-	-	37

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

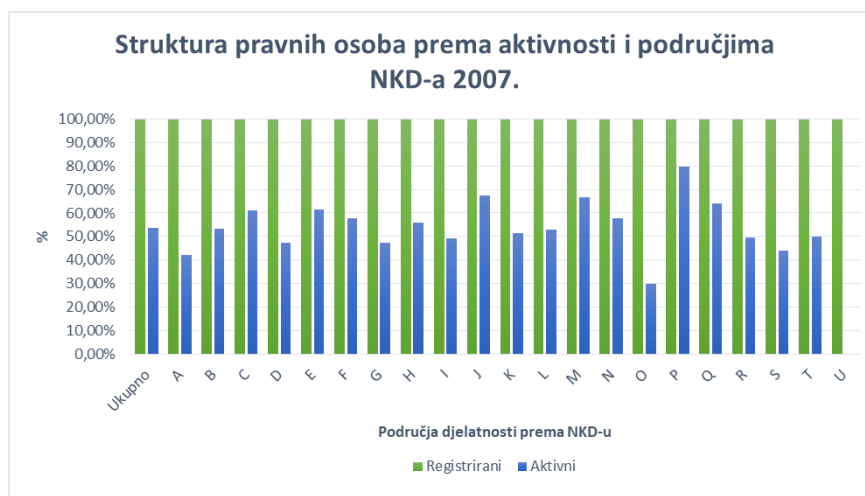
Podaci pokazuju da je više od polovine registriranih i aktivnih subjekata prisutno u četiri glavne djelatnosti. Trgovina na veliko i malo te popravak vozila čine 17,5% registriranih i 15,4% aktivnih subjekata. Prerađivačka industrija ima 7,8% registriranih i 8,9% aktivnih, dok stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti imaju 10,3% registriranih i 12,8% aktivnih subjekata. Ostale uslužne djelatnosti čine 15,9% registriranih i 13,1% aktivnih subjekata.

Profitni subjekti čine 80,3% ukupnih aktivnih poslovnih subjekata. Njih 69,3% koncentrirano je u pet djelatnosti: najviše u trgovini i popravku vozila (19,0%), zatim u stručnim i tehničkim djelatnostima (15,9%), prerađivačkoj industriji (11,1%), građevinarstvu (14,0%) te u smještaju i usluživanju hrane (9,3%).

Neprofitni subjekti čine 19,7% aktivnih poslovnih subjekata. Polovica ih je uključena u ostale uslužne djelatnosti. Ostali su raspoređeni na umjetnost, zabavu i rekreaciju (28,6%), obrazovanje (7,5%), zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb (6,9%) te javnu upravu i obranu (2,6%).

Struktura djelatnosti poslovnih subjekata obrta i slobodnih zanimanja značajno je uravnotežena u usporedbi s pravnim osobama. Najzastupljenija djelatnost su Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti. Uz ovu djelatnost, još pet drugih područja zajedno čini polovicu svih subjekata.

Grafikon 25. prikazuje udio aktivnih pravnih osoba u registriranim. Najviše aktivnih pravnih osoba je u području Obrazovanje (80%), Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (67%), Informacije i komunikacije (68%), Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (64%), Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (61%), i Prerađivačka industrija (61%).

Grafikon 25. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2022.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.13.2. Struktura poslovnih subjekata prema županijama

Tablica 28: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2022.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Poduzeća i zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		registrirana	aktivna	registrirana	aktivna		
Republika Hrvatska	323 945	245 815	138 627	3 563	686	74 567	91 326
Zagrebačka županija	20 731	16 440	9 862	143	23	4 148	5 330
Krapinsko-zagorska županija	5 852	3 951	2 481	75	13	1 826	2 556
Sisačko-moslavačka županija	7 133	4 354	2 430	168	23	2 611	2 301
Karlovačka županija	6 169	4 019	2 353	130	25	2 020	1 922
Varaždinska županija	9 524	6 881	4 270	98	19	2 545	2 928
Koprivničko-križevačka županija	5 330	3 417	1 971	198	31	1 715	1 663
Bjelovarsko-bilogorska županija	6 088	4 037	2 329	209	40	1 842	1 311
Primorsko-goranska županija	27 114	21 507	11 487	154	28	5 453	9 437
Ličko-senjska županija	2 698	1 643	958	76	7	979	834
Virovitičko-podravska županija	3 459	2 024	1 186	117	15	1 318	1 160
Požeško-slavonska županija	2 797	1 586	994	53	6	1 159	1 154
Brodsko-posavska županija	6 049	3 883	2 191	92	19	2 074	2 289
Zadarska županija	11 919	8 958	5 253	28	41	2 743	4 623
Osječko-baranjska županija	15 927	10 161	5 861	276	69	5 490	4 811
Šibensko-kninska županija	6 974	4 669	2 462	205	36	2 100	2 753
Vukovarsko-srijemska županija	7 016	4 020	2 289	213	55	2 783	2 384
Splitsko-dalmatinska županija	33 613	25 808	14 836	436	110	7 369	12 209
Istarska županija	24 213	20 215	10 916	111	15	3 887	7 959
Dubrovačko-neretvanska županija	9 294	6 490	3 982	101	30	2 703	3 884
Međimurska županija	7 427	5 760	3 498	48	74	1 619	1 403
Grad Zagreb	104 618	85 992	47 018	443	4	18 183	18 415

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

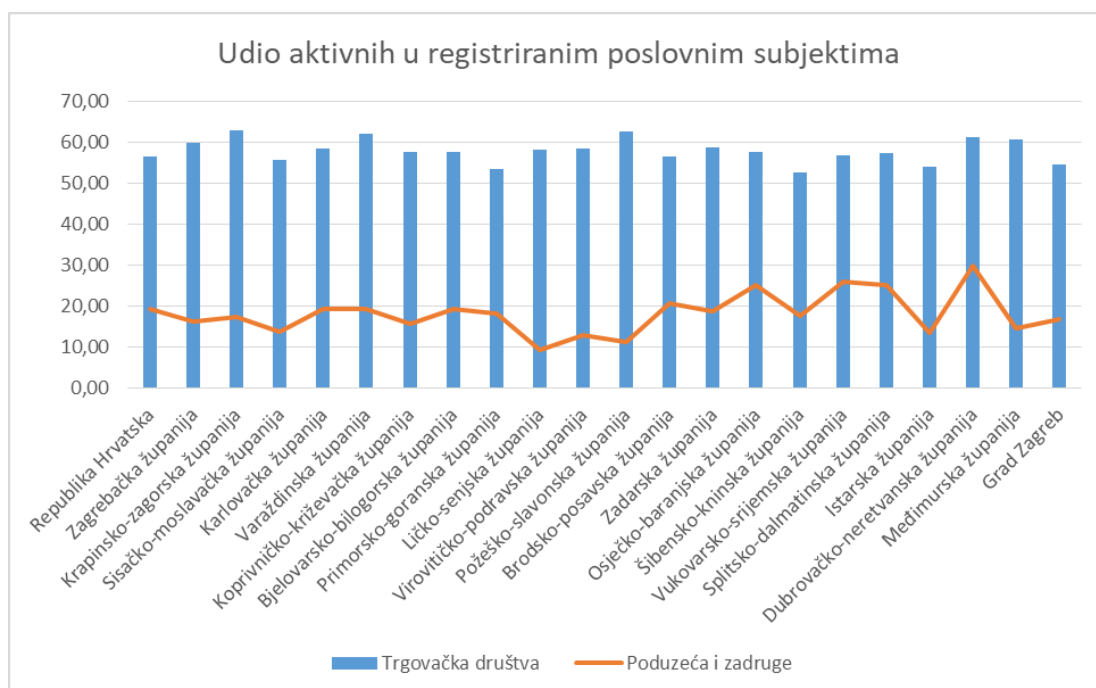
Podaci o teritorijalnoj raspodjeli poslovnih subjekata na županijskoj razini ukazuju da gotovo jedna trećina svih registriranih pravnih osoba ima sjedište u Gradu Zagrebu. S druge strane, udio Grada Zagreba u ukupnom broju subjekata obrta i slobodnih zanimanja značajno je manji, iznosi 20,2%. Splitsko-dalmatinska županija dolazi na drugo mjesto prema broju registriranih pravnih osoba s udjelom od 10,4%, dok u broju fizičkih osoba zauzima drugo mjesto s udjelom od 13,4%.

Tri županije bilježe udjele veće od 5% u ukupnom broju registriranih pravnih osoba: Primorsko-goranska s 8,4%, Istarska s 7,5% i Zagrebačka s 6,4%. Ovaj redoslijed ostaje nepromijenjen i kada je riječ o broju fizičkih osoba u tim županijama.

Teritorijalna raspodjela aktivnih trgovačkih društava razlikuje se od raspodjele registriranih subjekata. Na primjer, dok Grad Zagreb čini 35,0% svih registriranih trgovačkih društava, u aktivnim društvima čini 34,0%. S druge strane, Splitsko-dalmatinska županija ima udjel od 10,7% u aktivnim subjektima, dok u registriranim subjektima čini 10,5%.

Grafikon 26. pokazuje udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2022. po županijama, uspoređujući ih s prosjekom Republike Hrvatske. Krapinsko-zagorska, Požeško-slavonska i Varaždinska županija prednjače s iznadprosječnim udjelom aktivnih trgovačkih društava. S druge strane, Šibensko-kninska, Primorsko-goranska, i Istarska županija ostaju ispod državnog prosjeka.

Također, grafikon prikazuje i za poduzeća i zadruge pa tako Dubrovačko-neretvanska, Vukovarsko-srijemska i Osječko-baranjska se ističu kao županije s iznadprosječnim udjelom aktivnih poduzeća i zadruga u odnosu na prosjek Republike Hrvatske. Ličko-senjska, Požeško-slavonska i Istarska županija ostaju ispodprosječne.

Grafikon 26. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2022.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.14. Broj i struktura poslovnih subjekata u RH 2023.

4.14.1. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007.

Tablica 29: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2023.

	Pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
	registrirane	struktura registriranih %	aktivne	struktura aktivnih %	profitne	neprofitne	
Ukupno	293791	100	177120	100	142 695	34 425	96 975
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	5188	1,8	2875	1,6	2 873	2	2 604
B RUDARSTVO I VAĐENJE	304	0,1	182	0,1	182	-	35
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	21929	7,5	15479	8,7	15 476	3	8 340
D OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1865	0,6	964	0,5	964	-	17
E OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1216	0,4	832	0,5	829	3	109
F GRAĐEVINARSTVO	30817	10,5	20554	11,6	20 553	1	11 574
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	46315	15,8	26306	14,9	26 110	196	8 142
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	10809	3,7	6954	3,9	6 920	34	6 221
I DJELATNOSTIM PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANJE	20694	7	13018	7,3	12 967	51	6 334
J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	11733	4	8779	5	8 748	31	3 704
K FINACIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	1706	0,6	983	0,6	947	36	501
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	10941	3,7	6352	3,6	6 352	-	609
M STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	31022	10,6	22904	12,9	22 735	169	16 928
N ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	11804	4	7970	4,5	7 965	5	4 055
O JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	3028	1	932	0,5	15	917	6 262
P DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	4389	1,5	3721	2,1	1 153	2 568	1 573
Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	5305	1,8	3599	2	1 205	2 394	4 961
R UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	23572	8	11837	6,7	1 926	9 911	3 259
S OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	51099	17,4	22878	12,9	4 774	18 104	11 674
T DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJE PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	1	0	1	0	1	-	39
U DJELATNOSTI IZVANRITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	54	0	-	-	-	-	-
Nepoznato	-	-	-	-	-	-	34

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

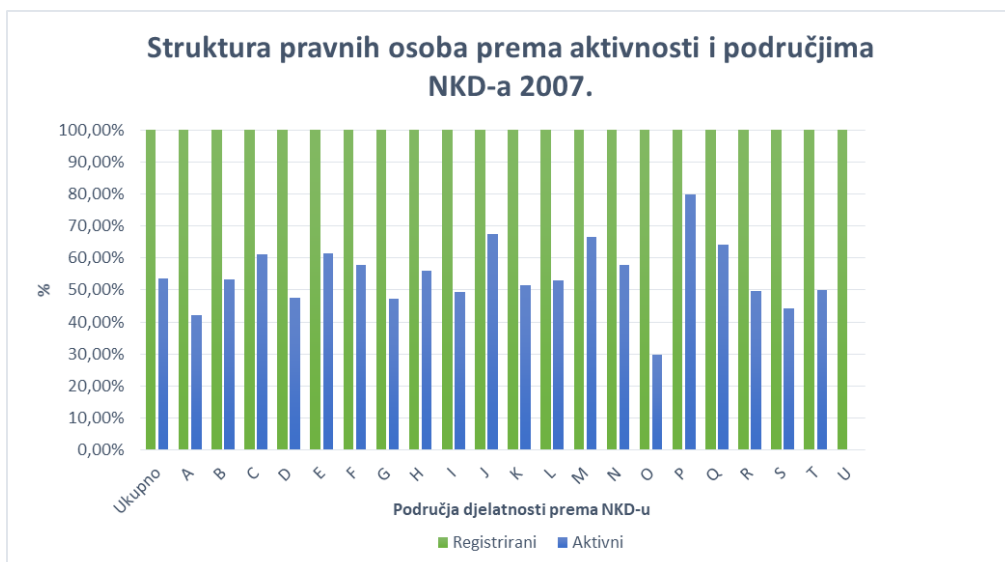
Prema podacima o djelatnostima poslovnih subjekata, više od polovice registriranih i aktivnih subjekata koncentrirano je u četiri glavna sektora. Najveći udio zauzima trgovina na veliko i malo te popravak vozila s 15,8% registriranih i 14,9% aktivnih. Prerađivačka industrija ima 7,5% registriranih i 8,7% aktivnih. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti predstavljaju 10,6% registriranih i 12,9% aktivnih, dok ostale uslužne djelatnosti čine 17,4% registriranih i 12,9% aktivnih subjekata.

Profitni subjekti čine 80,6% ukupnih aktivnih poslovnih subjekata. Unutar njih, 68,5% pripada pet glavnih djelatnosti: najviše je zastupljena trgovina na veliko i malo te popravak vozila s 18,3%, slijede stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti s 15,9%, prerađivačka industrija s 10,8%, građevinarstvo s 14,4%, te usluge smještaja i prehrane s 9,1%.

Neprofitni aktivni subjekti čine 19,4% ukupnog broja. Polovina je uključena u ostale uslužne djelatnosti, dok se preostali dijele na umjetnost, zabavu i rekreaciju (28,8%), obrazovanje (7,5%), zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb (7,0%), te javnu upravu i obranu s obveznim socijalnim osiguranjem (2,7%).

Struktura djelatnosti kod obrta i slobodnih zanimanja je ravnomjernija u usporedbi s pravnim osobama. Najzastupljenija su stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, a uz njih još pet djelatnosti obuhvaća polovicu svih subjekata.

Grafikon 27. prikazuje udio aktivnih pravnih osoba u registriranim. Najviše aktivnih pravnih osoba je u području Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe (100%), Obrazovanje (85%), Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (74%), Informacije i komunikacije (75%) i Prerađivačka industrija (71%).

Grafikon 27. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2023.

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

4.14.2. Struktura poslovnih subjekata prema županijama

Tablica 30: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2023.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Poduzeća i zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		registrirana	aktivna	registrirana	aktivna		
Republika Hrvatska	293 791	215 239	141 981	3 163	714	75 389	96 975
Zagrebačka županija	19 101	14 776	10 408	125	20	4 200	5 632
Krapinsko-zagorska županija	5 475	3 568	2 569	70	14	1 837	2 633
Sisačko-moslavačka županija	6 495	3 823	2 532	141	21	2 531	2 432
Karlovačka županija	5 637	3 476	2 465	109	24	2 052	1 970
Varaždinska županija	8 584	5 950	4 412	79	17	2 555	3 084
Koprivničko-križevačka županija	4 816	2 889	1 962	181	31	1 746	1 748
Bjelovarsko-bilogorska županija	5 455	3 399	2 343	190	39	1 866	1 331
Primorsko-goranska županija	24 526	18 884	11 683	138	30	5 504	10 147
Ličko-senjska županija	2 517	1 456	992	68	13	993	896
Virovitičko-podravna županija	3 171	1 745	1 218	98	19	1 328	1 214
Požeško-slavonska županija	2 558	1 344	993	46	7	1 168	1 209
Brodsko-posavska županija	5 564	3 367	2 316	78	16	2 119	2 391
Zadarska županija	11 227	8 239	5 555	208	46	2 780	5 044
Osječko-baranjska županija	14 366	8 554	5 998	237	74	5 575	5 079
Šibensko-kninska županija	6 346	4 023	2 574	189	37	2 134	2 928
Vukovarsko-srijemska županija	6 394	3 363	2 344	190	60	2 841	2 505
Splitsko-dalmatinska županija	30 833	22 974	15 227	397	120	7 462	13 161
Istarska županija	21 778	17 746	11 176	97	14	3 935	8 544
Dubrovačko-neretvanska županija	8 626	5 777	4 058	94	32	2 755	4 091
Međimurska županija	6 419	4 744	3 526	39	8	1 636	1 457
Grad Zagreb	93 903	75 142	47 630	389	72	18 372	19 476

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

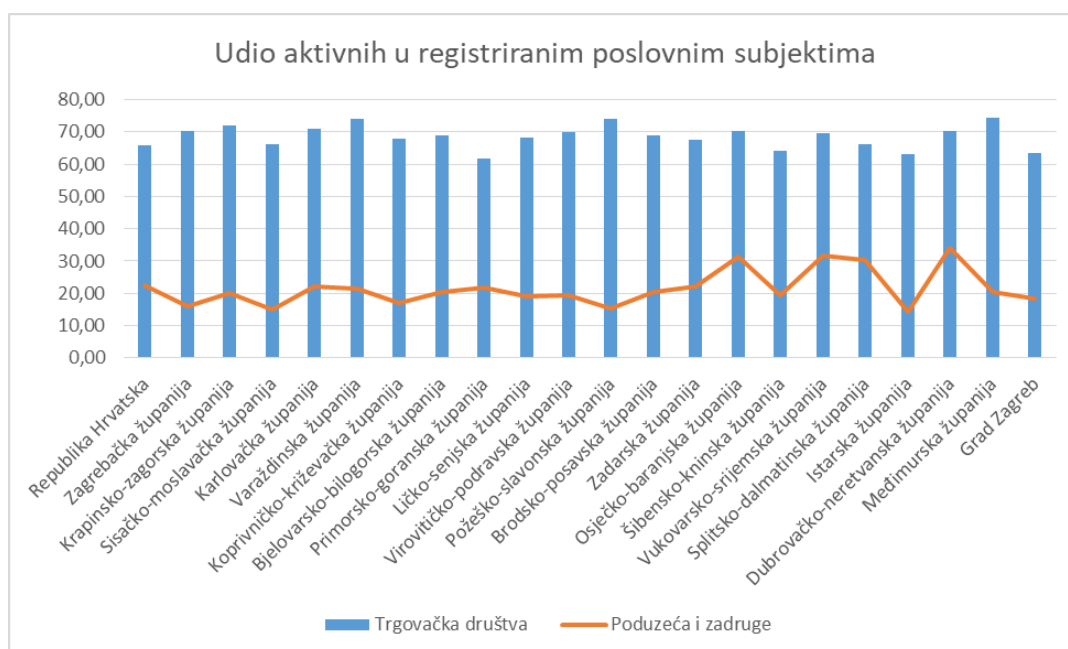
Prema podacima o teritorijalnoj raspodjeli, skoro trećina registriranih poslovnih subjekata nalazi se u Gradu Zagrebu. Međutim, udio Zagreba za obrte i slobodna zanimanja iznosi 20,1%. Splitsko-dalmatinska županija zauzima drugo mjesto s udjelima od 10,5% za pravne osobe i 13,6% za fizičke osobe.

Tri županije s udjelom većim od 5% u broju registriranih pravnih osoba su Primorsko-goranska (8,3%), Istarska (7,4%) i Zagrebačka (6,5%). Ovaj poredak je isti i za fizičke osobe.

Teritorijalna struktura aktivnih trgovačkih društava razlikuje se od one registriranih. Na primjer, udio Grada Zagreba u registriranim subjektima je 34,9%, dok u aktivnim iznosi 33,5%. Splitsko-dalmatinska županija ima udio od 10,7% u aktivnim subjektima, a 10,6% u registriranim.

Grafikon 28. prikazuje udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2023. po županijama, uspoređujući ih s prosjekom Republike Hrvatske. Požeško-slavonska, Međimurska i Varaždinska županija se ističu kao županije s iznadprosječnim udjelom aktivnih trgovačkih društava. S druge strane, Primorsko-goranska, Istarska i Grad Zagreb ostaju ispodprosječne.

Grafikon 28. prikazuje isto podatke za poduzeća i zadruge. Tako Dubrovačko-neretvanska, Vukovarsko-srijemska i Osječko baranjska i dalje vode sa svojim iznadprosječnim udjelima aktivnih poduzeća i zadruga, dok Požeško-slavonska, Sisačko-moslavačka i Istarska županija imaju udio manji od državnog prosjeka.

Grafikon 28. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2023.

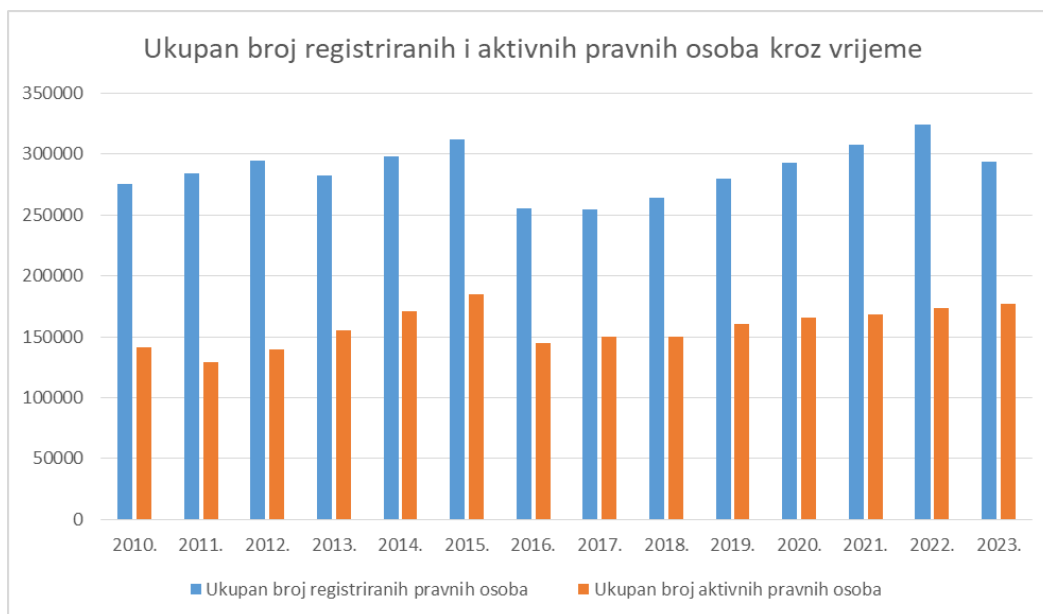
(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

5. Struktura poslovnih subjekata prema aktivnostima i područjima NKD-a 2007.: Kretanje ukupnog broja registriranih i aktivnih pravnih osoba od 2010. do 2023. godine

Grafikon 29. prikazuje kretanje ukupnog broja registriranih pravnih osoba kroz vrijeme. Od 2010. godine do 2023. godine, ukupan broj registriranih pravnih osoba prošao je kroz nekoliko značajnih promjena. U razdoblju od 2010. do 2012. godine zabilježen je rast broja registriranih pravnih osoba, što može odražavati pozitivne ekonomske uvjete ili poticajne mjere za otvaranje novih subjekata. Međutim, taj rast nije bio dugotrajan, jer je uslijedio pad 2013. godine kada je stanje bilo jednako 2011., a 2014. godine je stanje bilo jednako 2012. godini. Rast je zabilježen i 2015. godine što sugerira oporavak ili stabilizaciju tržišta. Ipak, 2016. godina donosi nagli pad, vjerojatno kao posljedica značajnih promjena, poput nove regulative ili ekonomske krize, koje su utjecale na poslovanje i registraciju pravnih subjekata.

Nakon ovog iznenadnog pada, od 2016. do 2022. godine bilježi se postupan rast broja registriranih pravnih osoba, što može ukazivati na obnovu povjerenja i ponovno aktiviranje ekonomskih aktivnosti. Ipak, posljednja promatrana godina, 2023., donosi novi pad, pri čemu broj registracija pada na razinu iz 2020. godine, što može signalizirati nove izazove ili nepovoljne promjene u poslovnom okruženju.

Također, grafikon prikazuje kretanje ukupnog broja aktivnih pravnih osoba kroz vrijeme. Kretanje ukupnog broja aktivnih pravnih osoba od 2010. do 2023. godine pokazuje nekoliko važnih promjena. Početna 2010. godina zabilježila je relativno visok broj aktivnih pravnih subjekata, no već sljedeće, 2011. godine, došlo je do pada. Nakon toga, od 2011. do 2015. godine, broj aktivnih pravnih osoba postupno je rastao. Godina 2016. donijela je novi pad, dok su 2017. i 2018. godine obilježene stagnacijom, s nepromijenjenim brojem aktivnih subjekata. Nakon tog razdoblja stabilnosti, od 2019. godine broj aktivnih pravnih osoba opet je počeo rasti, s trendom rasta koji se nastavio sve do 2023. godine.

Grafikon 29. Kretanje ukupnog broja registriranih i aktivnih pravnih osoba od 2010. do 2023. godine

(Izrada od strane autora prema podacima DZS-a)

6. Zaključak

Ovaj rad analizira broj i strukturu poslovnih subjekata u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2010. do 2023. godine, fokusirajući se na podjelu prema djelatnostima i županijama. Temeljno istraživačko pitanje bilo je utvrditi kako se mijenja broj i struktura poslovnih subjekata u Hrvatskoj te koje djelatnosti i regije dominiraju u poslovnom okruženju.

Analiza je provedena korištenjem metode vremenskih nizova na podacima prikupljenim sa stranica Državnog zavoda za statistiku. Klasifikacija poslovnih subjekata izvršena je prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. i po županijama.

Najvažniji rezultati pokazuju da je više od polovice registriranih i aktivnih poslovnih subjekata koncentrirano u četiri glavne djelatnosti: trgovina na veliko i na malo, prerađivačka industrija, stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti te ostale uslužne djelatnosti. Grad Zagreb dominira u broju registriranih i aktivnih pravnih osoba, dok su udjeli za obrt i slobodna zanimanja nešto manji. Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi značajno je porasla od 2020. godine, dobivši na važnosti zbog pandemije COVID-19.

Uočeno je da su profitni subjekti dominantni među aktivnim poslovnim subjektima, s koncentracijom u nekoliko ključnih sektora, dok su neprofitni subjekti manje zastupljeni i većinom djeluju u sektoru ostalih uslužnih djelatnosti. Teritorijalna raspodjela pokazuje da su poslovni subjekti neravnomjerno raspoređeni, s najvećom koncentracijom u Gradu Zagrebu i Splitsko-dalmatinskoj županiji.

Također, značajno je napomenuti da se udio aktivnih pravnih osoba u usporedbi s brojem pravnih osoba u Registru Državnog zavoda za statistiku svake godine povećavao, što ukazuje na rast i stabilnost poslovnog okruženja u Hrvatskoj.

Kroz analizu je potvrđeno da se struktura poslovnih subjekata značajno razlikuje ovisno o djelatnosti i regiji. Pretpostavke o dominaciji određenih djelatnosti i teritorijalnoj koncentraciji subjekata su pokazane, dok su pretpostavke o ravnomjernoj raspodjeli opovrgnute.

Ovi rezultati pružaju uvid u ekonomske aktivnosti unutar Hrvatske, što može biti korisno za daljnje istraživanje i razvoj strategija za poticanje ravnomjernijeg gospodarskog razvoja u različitim regijama.

Popis literature

- [1] Bahovec, V., Dumičić, K., Erjavec, N., Čižmešija, M., Kurnoga, N., Arnerić, J., ... Lolić, I. (2019). *Statistika*, Zagreb: Element.
- [2] Državni zavod za statistiku [DZS] (2011). *Broj i struktura poslovnih subjekata u prosincu 2010.* Preuzeto 20.07.2024. s https://web.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2010/11-01-01_04_2010.htm
- [3] Državni zavod za statistiku [DZS] (2012). *Broj i struktura poslovnih subjekata u prosincu 2011.* Preuzeto 20.07.2024. s https://web.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2011/11-01-01_04_2011.htm
- [4] Državni zavod za statistiku [DZS] (2013). *Broj i struktura poslovnih subjekata u prosincu 2012.* Preuzeto 20.07.2024. s https://web.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2012/11-01-01_04_2012.htm
- [5] Državni zavod za statistiku [DZS] (2014). *Broj i struktura poslovnih subjekata u prosincu 2013.* Preuzeto 20.07.2024. s https://web.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2013/11-01-01_04_2013.htm
- [6] Državni zavod za statistiku [DZS] (2015). *Broj i struktura poslovnih subjekata u prosincu 2014.* Preuzeto 20.07.2024. s https://web.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2014/11-01-01_04_2014.htm
- [7] Državni zavod za statistiku [DZS] (2016). *Broj i struktura poslovnih subjekata u prosincu 2015.* Preuzeto 20.07.2024. s https://web.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2015/11-01-01_04_2015.htm
- [8] Državni zavod za statistiku [DZS] (2017). *Broj i struktura poslovnih subjekata u prosincu 2016.* Preuzeto 20.07.2024. s https://web.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2016/11-01-01_04_2016.htm
- [9] Državni zavod za statistiku [DZS] (2018). *Broj i struktura poslovnih subjekata u prosincu 2017.* Preuzeto 20.07.2024. s https://web.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2017/11-01-01_04_2017.htm
- [10] Državni zavod za statistiku [DZS] (2019). *Broj i struktura poslovnih subjekata u prosincu 2018.* Preuzeto 20.07.2024. s https://web.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2018/11-01-01_04_2018.htm

- [11] Državni zavod za statistiku [DZS] (2020). *Broj i struktura poslovnih subjekata u prosincu 2019.* Preuzeto 20.07.2024. s https://web.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2019/11-01-01_04_2019.htm
- [12] Državni zavod za statistiku [DZS] (2021). *Broj i struktura poslovnih subjekata u prosincu 2020.* Preuzeto 20.07.2024. s https://web.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2020/11-01-01_04_2020.htm
- [13] Državni zavod za statistiku [DZS] (2022). *Broj i struktura poslovnih subjekata u prosincu 2021.* Preuzeto 20.07.2024. s <https://podaci.dzs.hr/2021/hr/10013>
- [14] Državni zavod za statistiku [DZS] (2023). *Broj i struktura poslovnih subjekata u prosincu 2022.* Preuzeto 20.07.2024. s <https://podaci.dzs.hr/2022/hr/31477>
- [15] Državni zavod za statistiku [DZS] (2024). *Broj i struktura poslovnih subjekata u prosincu 2023.* Preuzeto 20.07.2024. s <https://podaci.dzs.hr/2023/hr/58275>
- [16] Erste Bank (bez dat.) *Pravni oblici poslovnog subjekta.* Preuzeto 25.07.2024. s <https://www.erstebank.hr/hr/poslovni-klijenti/financiranje/poduzetnicki-starter-program-za-poduzetnike-pocetnike/poduzetnicke-teme-za-uspjesno-poslovanje/pravni-oblici-poslovnog-subjekta>
- [17] Hrvatska obrtnička komora [HOK] (bez dat.) *Trgovačka društva i obrti.* Preuzeto 25.07.2024. s <https://www.hok.hr/gospodarstvo-i-savjetovanje/statistika/trgovacka-drustva-i-obrti>
- [18] Kero, K., Dobša, J., i Bojanić-Glavica B. (2008). *Statistika (deskriptivna i inferencijalna) i vjerojatnost*, Varaždin: Varteks d.o.o.
- [19] Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007. NN 58/07. Preuzeto 25.07.2024. s https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2007_06_58_1870.html
- [20] Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima NN 68/2018 (NN 47/2020). Preuzeto 25.07.2024. s https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_07_68_1389.html
- [21] Zakon o zadrugama NN 34/11 (NN 88/24). Preuzeto 25.07.2024. s <https://www.zakon.hr/z/458/Zakon-o-zadrugama>

Popis tablica

Tablica 1. Nacionalna klasifikacija djelatnosti - NKD 2007.....	5
Tablica 2: Svi dijelovi NKD-a	6
Tablica 3: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnostima i područjima NKD-a 2007. za 2010.	8
Tablica 4: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2010.....	10
Tablica 5: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2011.	12
Tablica 6: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2011.....	14
Tablica 7: Broj i struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2012.	16
Tablica 8: Struktura poslovnih subjekata prema županijama za 2012.....	18
Tablica 9: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2013.	20
Tablica 10: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2013.....	22
Tablica 11: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2014.	25
Tablica 12: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2014.....	27
Tablica 13: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-A 2007. za 2015.	30
Tablica 14: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2015.....	32
Tablica 15: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2016.	34
Tablica 16: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2016.....	36
Tablica 17: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2017.	38
Tablica 18: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2017.....	40
Tablica 19: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2018.	43
Tablica 20: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2018.....	45
Tablica 21: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2019.	47
Tablica 22: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2019.....	49
Tablica 23: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2020.	51
Tablica 24: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2020.....	53
Tablica 25: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2021.	55
Tablica 26: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2021.....	57

Tablica 27: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2022.	60
Tablica 28: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2022.	62
Tablica 29: Struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2023.	64
Tablica 30: Struktura poslovnih subjekata po županijama za 2023.	66

Popis grafikona

Grafikon 1. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2010....	10
Grafikon 2. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2010.	11
Grafikon 3. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2011....	13
Grafikon 4. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2011.	15
Grafikon 5. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2012....	18
Grafikon 6. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2012.	19
Grafikon 7. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2013....	22
Grafikon 8. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2013.	24
Grafikon 9. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2014....	27
Grafikon 10. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2014.	29
Grafikon 11. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2015.	32
Grafikon 12. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2015.	33
Grafikon 13. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2016.	36
Grafikon 14. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2016.	37
Grafikon 15. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2017.	40
Grafikon 16. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2017.	42
Grafikon 17. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2018.	45
Grafikon 18. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2018.	46
Grafikon 19. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2019.	49
Grafikon 20. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2019.	50
Grafikon 21. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2020.	53
Grafikon 22. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2020.	54
Grafikon 23. Struktura pravnih osoba prema djelatnosti i područjima NKD-a 2007. za 2021.	57
Grafikon 24. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2021.	59
Grafikon 25. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2022.	61
Grafikon 26. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2022.	63
Grafikon 27. Struktura pravnih osoba prema aktivnosti i područjima NKD-a 2007. za 2023.	66
Grafikon 28. Udio aktivnih u registriranim poslovnim subjektima za 2023.	67
Grafikon 29. Kretanje ukupnog broja registriranih i aktivnih pravnih osoba od 2010. do 2023. godine	69